

Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης
Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Ζωγραφική Τέχνη

Κωδικός: 24-01-02-0

ΙΕΚ

2020-21

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Ζωγραφική Τέχνη»**

Συντακτική ομάδα

Χρηστάκος Ιωάννης
Ηλιακοπούλου Βασιλική

Επιμέλεια σύνταξης

Χρηστάκος Ιωάννης
Καρατράσογλου Μάκης

*Ο παρών Οδηγός συντάχθηκε με την ενεργή συμβολή του
Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) και του
Ινστιτούτου Εργασίας (ΙΝΕ) της ΓΣΕΕ*

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	10
Μέρος Α΄	12
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	12
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	13
1.1 Τίτλος ειδικότητας	13
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	13
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	13
2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας	13
2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα	13
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	14
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών	14
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	14
3.2 Διάρκεια σπουδών	14
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	15
5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας	15
6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα.	15
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	15
8. Πιστωτικές μονάδες	16
9. Σχετική νομοθεσία.....	16
10. Επαγγελματικά δικαιώματα.....	16
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης.....	16
Μέρος Β΄	18
ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	18
1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας.....	19
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών	19
Μέρος Γ΄	21
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	21
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	22
2. Αναλυτικό πρόγραμμα	22
2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	22
2.1.Α. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	22

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	22
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	22
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	23
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	23
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	23
2.1.Β. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ.....	24
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	24
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	24
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	24
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	24
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	25
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	25
2.1.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	25
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	25
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	26
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	26
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	26
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	26
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	27
2.1.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ I	27
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	27
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	28
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	28
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	28
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	28
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	29
2.1.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ	29
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	29
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	29
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	29
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία).....	30
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	30
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	30
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)	30
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	31
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	31
2.1.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	31

•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	31
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	32
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	32
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	32
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	32
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	33
2.2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	33
2.2.A.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ.....	33
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	33
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	33
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	33
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	33
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	34
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	34
2.2.B.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.....	34
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	34
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	34
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	35
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	35
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	35
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	35
2.2.Γ.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΠΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ.....	36
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	36
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	36
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	36
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	36
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	37
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	37
2.2.Δ.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ II	37
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	37
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	37
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	37
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	38
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	38
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	38
2.2.E.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ	39

•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	39
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	39
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	39
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία).....	39
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	40
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	40
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	40
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)	40
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	41
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	41
	2.2.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	41
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	41
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	41
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	41
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	42
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	42
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	42
	2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	42
	2.3.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ III	43
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	43
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	43
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	43
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	44
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	44
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	44
	2.3.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ	45
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	45
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	45
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	45
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία).....	45
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	46
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	46
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)	46
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	47
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	47
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	47
	2.3.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	48

•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	48
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	48
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	48
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	48
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	49
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	49
	2.3.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	49
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	49
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	49
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	49
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	50
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	50
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	50
	2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	51
	2.4.Α. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ IV	51
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	51
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	51
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	51
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	51
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	52
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	52
	2.4.Β. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ	52
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	52
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	52
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	53
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία).....	53
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	54
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	54
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	54
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)	54
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	55
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	55
	2.4.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	55

•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	55
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	55
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	56
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	56
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	56
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	56
	2.4.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	57
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	57
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	57
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	57
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	57
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	58
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	58
	3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας	58
	3.1 Θεωρητική κατάρτιση	58
	3.2 Εργαστήρια.....	59
•	Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	59
	4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία.....	60
	5. Οδηγίες για τις εξετάσεις	61
	5.1 Εξετάσεις προόδου.....	61
	5.2 Τελικές εξετάσεις.....	62
	5.3 Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές.....	62
	6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης.....	62
	7. Υγιεινή και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.....	63
	7.1 Βασικοί κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.....	64
	7.2 Βασικός εξοπλισμός	64
	8. Προσόντα εκπαιδευτών	64
	Μέρος Δ΄	66
	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ & ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	66
	1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας	67
	2. Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο.....	70
	2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	70
	2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευόμενου	71
	2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	72
	2.4 Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας	73
	3. Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο	73
	4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	74
	5. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ.....	74

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	77
Βιβλιογραφικές αναφορές	84

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητες της ειδικότητας, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται πρωταρχικά στους υποψήφιους ή/και εν ενεργεία καταρτιζόμενους, στα στελέχη σχεδιασμού, στους εκπαιδευτές των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Αντίστοιχα, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα σε όσους συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος το οποίο στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας καταρτιζομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- *Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν, με την ευρεία έννοια, τον ορισμό της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει τον ορισμό και την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτή, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια σπουδών των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, τις αποδιδόμενες πιστωτικές μονάδες, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσει ένας καταρτιζόμενος μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής του στον κύκλο σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

- Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Σκιαγραφεί τα βασικά περιεχόμενα και τους εκπαιδευτικούς στόχους κάθε μαθησιακής ενότητας, καταγράφοντας μια περίληψη, καθώς και προτάσεις για κύριες και συμπληρωματικές πηγές μελέτης της. Επιπλέον, περιλαμβάνει μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως τον απαραίτητο εξοπλισμό και το προφίλ των εκπαιδευτών, τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας για την κατάρτιση στην ειδικότητα, την προτεινόμενη εκπαιδευτική μεθοδολογία, καθώς και το σύνολο των εξεταστικών διαδικασιών τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι καταρτιζόμενοι τόσο για την ολοκλήρωση των σπουδών τους όσο και για την πιστοποίηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκειά τους.

- Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Περιγράφονται η πρακτική άσκηση και η μαθητεία σε αντίστιξη, έτσι ώστε να είναι κατανοητή η διάκριση των ισχυουσών διαφορών τους. Παράλληλα, παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο, τον εργοδότη και τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας. Τέλος, παρουσιάζεται το αναλυτικό πρόγραμμα του «Προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ», ενώ στο Παράρτημα επισυνάπτεται ένα χρήσιμο εργαλείο για την ποιοτική παρακολούθηση του θεσμού της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, το «Ημερολόγιο Μάθησης – Τάξη Μαθητείας ΙΕΚ».

Η εν λόγω Μεθοδολογία εμπεριέχει σημαντικά καινοτόμα στοιχεία που απαιτείται να διαθέτει ένας σύγχρονος Οδηγός Κατάρτισης και προσθέτει νέα στοιχεία και ενότητες σε σχέση με τους προηγούμενους, οι οποίοι, ωστόσο, αποτέλεσαν τη βάση. Για την τρέχουσα μετεξέλιξη και εξειδίκευσή της εργάστηκαν οι Χρήστος Γούλας, Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Μάκης Καρατράσογλου, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης, ενώ τη συντακτική επιμέλειά της ανέλαβε η Δέσποινα Μπαμπανέλου. Η Μεθοδολογία ολοκληρώθηκε υπό την εποπτεία της Επιτροπής για την αναμόρφωση των Οδηγών Κατάρτισης της Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης, εκ της οποίας ιδιαίτερα συνέβαλαν στην ολοκλήρωσή της οι Όλγα Καφετζοπούλου, Ιωάννα Λυτρίβη, Διονύσης Μουζάκης, Παρασκευάς Λιντζέρης και Δημήτρης Σουλιώτης.

Μέρος Α΄

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

Ο παρών Οδηγός Σπουδών αφορά την ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη» της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Ζωγραφική Τέχνη»

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη» ανήκει στον Τομέα: «Καλλιτεχνικών Σπουδών και Εφαρμοσμένων Τεχνών» της Ομάδας Προσανατολισμού: «Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας

Ζωγράφος είναι ο επαγγελματίας ο οποίος, γνωρίζοντας τη ζωγραφική τέχνη και πιο συγκεκριμένα τα στοιχεία του σχεδίου, του χρώματος, της σύνθεσης και όλων των υπόλοιπων μορφικών και πλαστικών στοιχείων μιας εικόνας, μπορεί να συνθέσει, να δημιουργήσει ή να αναπαραγάγει μια ζωγραφική παράσταση. Ο ζωγράφος μπορεί να δημιουργεί έργα ζωγραφικής εκφράζοντας τις δημιουργικές του επιθυμίες και ανάγκες αυτοέκφρασης. Με τα έργα του μπορεί να διοργανώνει ατομικές εκθέσεις ή να παίρνει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις ζωγραφικής. Ο ζωγράφος, εκτός από τη δημιουργία πρωτότυπων έργων, δημιουργεί αντίγραφα ζωγραφικών έργων. Μπορεί να εργάζεται για την κατασκευή σκηνικών και σκηνογραφικών επιφανειών και να δημιουργεί ζωγραφικές επιγραφές.

Ο Ζωγράφος πραγματοποιεί κάθε ζωγραφική ή και πλαστική ζωγραφική εργασία στα σκηνικά, καθώς και σε επιμέρους στοιχεία, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά που του έχει υποδείξει στη μακέτα ο Σκηνογράφος (set designer) ή ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής (art director), και αποδίδει τη ζωγραφική και την υφή (αναγλυφότητα – δομή – σύσταση) των στοιχείων ενός σχεδίου ή μιας μακέτας, δραστηριοποιείται κυρίως στον χώρο του θεάτρου αλλά και στον κινηματογράφο και την τηλεόραση, όπως και στον ευρύτερο χώρο της ψυχαγωγίας, όπου αναλαμβάνει τη ζωγραφική εκτέλεση φόντου σε ψυχαγωγικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα

Ο Ζωγράφος ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Αναζητά τα απαραίτητα υλικά και κατάλληλες πρώτες ύλες για την υλοποίηση έργων ζωγραφικής και σκηνικών.
- Προσδιορίζει, προμηθεύεται τα υλικά και διαμορφώνει το χρονοδιάγραμμα κατασκευής της επιφάνειας των σκηνικών.
- Εντοπίζει και προτείνει τα υλικά που απαιτούνται για τις επιφάνειες των σκηνικών.

- Προετοιμάζει και διαμορφώνει τις επιφάνειες των σκηνικών, οργανώνει και καθοδηγεί τον τρόπο παρασκευής των εδεσμάτων.
- Αποτυπώνει παραστάσεις στις επιφάνειες των σκηνικών.
- Επιδιορθώνει και μεταποιεί τις επιφάνειες των σκηνικών.
- Αντιγράφει έργα τέχνης.
- Καθαρίζει και προστατεύει τις επιφάνειες των σκηνικών.
- Φροντίζει για τη μεταφορά των επιφανειών των σκηνικών.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Στην ελληνική αγορά, και κυρίως τα τελευταία χρόνια, με τη ραγδαία ανάπτυξη της ιδιωτικής τηλεόρασης και των νέων μορφών παραγωγής (λειτουργία πολλών τηλεοπτικών καναλιών εθνικής εμβέλειας, πολύ περισσότερα περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας, και περίπου 250 θέατρα, ενώ υπάρχουν περίπου 30 κινηματογραφικές παραγωγές ανά έτος και αρκετές διαφημιστικές μικροταινίες και μουσικές σκηνές), διευρύνεται σταδιακά η αγορά, αλλά και οι δυνατότητες απασχόλησης των Ζωγράφων-Πλαστικών. Ταυτόχρονα, όμως, η στενή συνάρτηση του επαγγέλματος με την εξέλιξη του οπτικοακουστικού χώρου προκαλεί αμφίρροπες τάσεις σε ό,τι αφορά τις προοπτικές. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των εργαζομένων στο επάγγελμα, οι απασχολούμενοι με συμβάσεις αορίστου χρόνου σε θέατρα Ζωγράφοι-Πλαστικοί ανέρχονται στους 50 σε όλη την Ελλάδα. Ο κύριος όγκος των Ζωγράφων-Πλαστικών απασχολείται στο θέατρο, ακολούθως στον κινηματογράφο και τέλος στην τηλεόραση, ενώ, σύμφωνα με την κατά φύλο κατανομή, αυτή τη στιγμή επικρατούν στο επάγγελμα οι άνδρες. Ο τομέας των θεατρικών και διαφημιστικών παραγωγών, παρά τη σημερινή κάμψη, παρουσιάζει δυναμικές προοπτικές.

Αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι δεν πρόκειται για επάγγελμα αμιγώς χειρωνακτικό, πρόκειται για τέχνη, που απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις και τεχνικές, ώστε ο επαγγελματίας να μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του. Μπορεί για ένα διάστημα η ψηφιακή εκτύπωση να δημιουργήσει εμπόδια στην απασχόληση των Ζωγράφων-Πλαστικών, αλλά δεν έχει τη δυνατότητα να αποδώσει το συναίσθημα και την εικαστική παρέμβαση που αναγνωρίζεται σε κάθε πρωτότυπη μορφή.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη» είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ). Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην ΥΑ 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

3.2 Διάρκεια σπουδών

Η επαγγελματική κατάρτιση στα Ι.Ε.Κ. ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5)

συνολικά εξάμηνα, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε Ι.Ε.Κ. από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας

Η ειδικότητα είναι νέα (Ν. 4186/2014) και δεν υπάρχει αντιστοιχία με τίτλους άλλων εκπαιδευτικών μονάδων ή μονάδων αρχικής κατάρτισης.

6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

Δεν υπάρχει δυνατότητα κατάταξης, δεδομένου ότι η ειδικότητα δεν παρέχεται από άλλη εκπαιδευτική δομή της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης ή αρχικής κατάρτισης.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί **στο 5ο** από τα 8 επίπεδα.

Η κατάταξη των τίτλων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος αρχικής κατάρτισης στα επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΟΠΠΕΠ.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 163/21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. ΥΑ 5954 (ΦΕΚ Β' 1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».
4. ΥΑ 5955/23-06-2014 με θέμα: «Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».
5. Ν. 1218/81 άρθρο 9 «Νομοθεσία περί ένταξης ΕΕΤΕ και καλλιτεχνικών διαγωνισμών».

Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

10. Επαγγελματικά δικαιώματα

Το επάγγελμα δεν έχει ρυθμιστεί και ως εκ τούτου ασκείται ελεύθερα. Επιπλέον, ως ταλέντο μπορεί ο/η απόφοιτος/η των ΙΕΚ κατόπιν κρίσης να ενταχθεί στο Εικαστικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

Ευρωπαϊκή ταξινόμηση Δεξιοτήτων, Ικανοτήτων και Επαγγελμάτων ESCO

Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος www.eete.gr

Ένωση Σκηνογράφων και Ενδυματολόγων Θεάτρου Ελλάδος

Ένωση Ελλήνων Δημιουργών www.eneldi.gr

Εθνικό Θέατρο www.n-t.gr

Μέρος Β΄

**ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**

1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας είναι να αποκτήσει ο καταρτιζόμενος όλες τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για την άσκηση της ειδικότητας «Ζωγραφική Τέχνη».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών

Οι επιμέρους ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας και στοχεύουν στη συστηματική οργάνωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους. Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Ζωγραφική» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

(α) «Δημιουργία πρωτότυπου ζωγραφικού έργου»

(β) «Δημιουργία αντιγράφου έργου τέχνης»

(γ) «Δημιουργία σχεδίων και μακετών σύμφωνα με την πρόταση του σκηνογράφου»

(δ) «Αναζήτηση και εφαρμογή ειδικών τεχνικών στις επιφάνειες των σκηνικών και διαμόρφωση των ανεξάρτητων όγκων»

(ε) «Επιδιόρθωση, συντήρηση και επιμέλεια της μεταφοράς των επιφανειών των σκηνικών»

Αναλυτικότερα, τα παρακάτω επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι απόφοιτοι θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
Ενότητα προσδοκώμενων αποτελεσμάτων	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, ο/η απόφοιτος/η θα είναι ικανός/ή να:
A. «Δημιουργία πρωτότυπου ζωγραφικού έργου»	<ul style="list-style-type: none">• Γνωρίζει και να προετοιμάζει τα υλικά ζωγραφικής.• Συνθέτει μια ζωγραφική εικόνα.• Σχεδιάζει σωστά μια παράσταση.• Αποδίδει χρωματικά ένα ζωγραφικό έργο.
B.	<ul style="list-style-type: none">• Αναγνωρίζει τον τρόπο δημιουργίας ενός ζωγραφικού έργου.• Κατανοεί και να επεξεργάζεται το ύφος (στιλ) και τις τεχνικές ενός έργου τέχνης.

«Δημιουργία αντιγράφου έργου τέχνης»	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδίδει ζωγραφικά ένα πρωτότυπο έργο αντιγράφοντας το ύφος και τις τεχνικές του δημιουργού του.
Γ. «Δημιουργία σχεδίων και μακετών σκηνικών»	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλύει και προσδιορίζει τις τεχνικές που πρέπει να εφαρμοστούν στις επιφάνειες των σκηνικών σύμφωνα με τα σχέδια και τις μακέτες. • Εντοπίζει και προτείνει τα υλικά που απαιτούνται για τις επιφάνειες των σκηνικών. • Προσδιορίζει, να προμηθεύεται τα υλικά και να διαμορφώνει το χρονοδιάγραμμα κατασκευής της επιφάνειας των σκηνικών.
Δ. «Αναζήτηση και εφαρμογή ειδικών τεχνικών στις επιφάνειες των σκηνικών και διαμόρφωση των ανεξάρτητων όγκων»	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμάζει και να διαμορφώνει τις επιφάνειες των σκηνικών. • Δοκιμάζει εικαστικές τεχνικές στις επιφάνειες των σκηνικών. • Αποτυπώνει παραστάσεις στις επιφάνειες των σκηνικών.
Ε. «Επιδιόρθωση, συντήρηση και επιμέλεια της μεταφοράς των επιφανειών των σκηνικών»	<ul style="list-style-type: none"> • Επιδιορθώνει και να μεταποιεί τις επιφάνειες των σκηνικών. • Καθαρίζει και να προστατεύει τις επιφάνειες των σκηνικών. • Φροντίζει για τη μεταφορά των επιφανειών των σκηνικών.

Μέρος Γ΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
			Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1		ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	1	2	3									
2		ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ	1	2	3	1	2	3						
3		ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	1	1	2	1	1	2						
4		ΟΠΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ				1	1	2						
5		ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ I, II, III, IV	3		3	3		3	2		2	2		2
6		ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ	2	4	6	3	4	7	4	8	12	4	8	12
7		ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		3	3		3	3		3	3		3	3
8		ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ								3	3		3	3
ΣΥΝΟΛΟ			8	12	20	9	11	20	6	14	20	6	14	20

2. Αναλυτικό πρόγραμμα

2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Το γραμμικό σχέδιο στον χώρο της μαθησιακής ενότητας «Η εκπαίδευση των καταρτιζομένων» προκύπτει με τη βοήθεια των κατάλληλων σχεδιαστικών μέσων, όπως όργανα σχεδίασης, χαρτί, μολύβι, μελάνι κ.λπ. Όταν λέμε «Γραμμικό σχέδιο», εννοούμε απεικονίσεις σχεδίων με γραμμικό χαρακτήρα. Οι καταρτιζόμενοι σχεδιάζοντας στο χαρτί αντιλαμβάνονται τον γραμμικό χώρο και διδάσκονται σχέδια αντικειμένων σε διάφορες κλίμακες. Επίσης, οι καταρτιζόμενοι είναι σε θέση να σμικρύνουν και να μεγεθύνουν ένα ζωγραφικό σχέδιο δύο διαστάσεων με τη βοήθεια του κανάβου των γεωμετρικών οργάνων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Σχεδιάζουν με ακρίβεια αντικείμενα και χώρους εφαρμόζοντας σωστούς συμβολισμούς και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα όργανα.
- Εφαρμόζουν τις αρχές της γεωμετρίας στη σχεδίαση γεωμετρικών κατασκευών, διακοσμητικών, καθώς και σύνθετων σχεδίων.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Τομή

- Όψη
- Κάτοψη
- Γραμμικό σχέδιο
- Κλίμακα

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Πολύγωνα – Κύκλοι – Τόξα – Ελλείψεις
3	Προβολές
4	Κάτοψη
5	Τομή
6	Όψη

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**
Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1, 2, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Παυλίδης, Ι. (1997). *Γραμμικό σχέδιο για υποψηφίους αρχιτέκτονες, για φοιτητές σχολών, για φοιτητές πολιτικούς μηχανικούς*, Αθήνα: Εκδόσεις Ζήτα.

Συμπληρωματικές

- Brown, C. W. and Kicklighter, E. C. (1995). *Drafting for Industry, Instructor's Manual*, South Holland, Illinois: The Goodheart Willcox Company, Inc.
- Ricordeau, A. (1984). *Premières notions de dessin technique*, Paris: Publications Casteilla.

2.1.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στη μαθησιακή ενότητα του Ελεύθερου σχεδίου οι καταρτιζόμενοι οφείλουν να πειραματιστούν με διαφορετικές τεχνικές, καλλιεργώντας τη δημιουργικότητα και την εξάσκηση σε ανθρώπινες φιγούρες, σε αντικείμενα, καθώς και στο φυσικό τους περιβάλλον. Στο θεωρητικό μάθημα μελετούν καλλιτέχνες και κινήματα που συντέλεσαν στην εξέλιξη του ελεύθερου σχεδίου από τον 20ό αιώνα έως σήμερα.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Πειραματίζονται με νέα υλικά.
- Αποκτήσουν προσωπικό ύφος γραφής.
- Σκέφτονται αφαιρετικά.
- Αναγνωρίζουν κινήματα μέσα από τα οποία εξελίχθηκε το σχέδιο.

Υλικά σχεδίασης

1. Μολύβια
2. Κάρβουνο
3. Μελάνια
4. Πενάκια/ραπιτογράφοι
5. Υλικά τυπώματος
6. Πειραματικά υλικά της επιλογής του μαθητή

• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Μολύβι, κάρβουνο
- Σχέδιο
- Βελόνα, γόμα
- Μελάνι

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Γενικές αρχές ελεύθερου σχεδίου Μετρήσεις – Συγκρίσεις – Αναλογίες (Επανάληψη του Α' εξαμήνου)
2.1	Μορφή αντικειμένων και χώρος
2.2	Παρατήρηση μορφών και χώρου
2.3	Προσαρμογή του θέματος στο χαρτί

2.4	Ισορροπία συμμετρική και ασύμμετρη
2.5	Προσωπικό ύφος
2.6	Ποιότητα της γραφής
3	Κανόνες σχεδίασης
3.1	Οργάνωση του χώρου σχεδίασης
3.2	Νοητό πλέγμα
3.3	Αναλογίες διαστάσεων
3.4	Μεταφορά χώρου σε δύο διαστάσεις
3.5	Τονικές σχέσεις
4	Δημιουργικό/πειραματικό σχέδιο
4.1	Σχέδιο με την επιρροή της μουσικής
4.2	Σχέδιο με κινούμενο σώμα
4.4	Σχέδιο μέσα από μια θεματική ενότητα
4.4	Σχέδιο και κολάζ
5	Σύνθεση μοντέλου με τον περιβάλλοντα χώρο

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1, 2, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Συμπληρωματικές

- Αρφαράς, Μ. και Μελισσουργάκη, Μ. (2003). *Το γραμμικό σχέδιο Β' παραδοσιακά θέματα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κάμειρος.

2.1.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Το χρώμα στη φύση αποτελεί πηγή έμπνευσης. Το λευκό ηλιακό φως είναι το σύνολο των χρωμάτων. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει με τις χρωστικές ύλες που χρησιμοποιούν οι ζωγράφοι. Εάν αναμειχθούν αυτές οι χρωστικές, δίνουν μαύρο ή ένα καφέ χρώμα. Στην περίπτωση του ηλιακού φωτός τα βασικά χρώματα είναι κόκκινο, μπλε και κίτρινο και η ένωσή τους το λευκό, ενώ τα συμπληρωματικά τους είναι τα βασικά των χρωστικών υλών. Βέβαια, στη ζωγραφική βασικά θεωρούνται το κόκκινο, το κίτρινο και το μπλε, τα οποία όμως δεν μπορούν να παρασκευαστούν με καμία άλλη ανάμειξη. Συμπερασματικά, οι καταρτιζόμενοι εκπαιδεύονται θεωρητικά με κύριο στόχο να εφαρμόσουν σε πρακτικό επίπεδο τη φυσική θεωρία του χρώματος.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν και να αποδίδουν χρωματικά τα βασικά και συμπληρωματικά χρώματα.
- Δημιουργούν μείξεις χρωμάτων, τονικότητες και χρωματικές αρμονίες.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Φύση του χρώματος
- Φως
- Κορεσμός
- Απόχρωση
- Φωτεινότητα
- Αρμονία
- Ψυχρότητα χρώματος
- Ψυχολογία χρώματος
- Βαρύτητα χρώματος
- Θερμοκρασία χρώματος

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή στο χρώμα/αναδρομή στο παρελθόν
2	Ο Νεύτων και η φύση του χρώματος στο φως
3	Η ανταπόκριση του ανθρώπου στο χρώμα
4	Απόχρωση – Αξία – Κορεσμός
5	Μείξη χρωμάτων
6	Συστήματα κατάταξης των χρωματικών σχέσεων
7	Χρωματικοί δίσκοι
8	Η θεωρία του Johannes Itten και ο χρωματικός δίσκος του
9	Αρμονία του χρώματος
10	Τύποι συνδυασμού αποχρώσεων

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,1,2

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Albers, J. (2016). *Η αλληλεπίδραση των χρωμάτων*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.
- Ίπτεν, Γ. (2011). *Τέχνη του χρώματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Ένωση καθηγητών καλλιτεχνικών μαθημάτων.
- Itten, I. (1975). *Σύνθεση και μορφή*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.

Συμπληρωματικές

- Αργυρίου, Ι. και Βαρελλά, Ε. (2004). *Η φυσική και η χημεία του ζρώματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Κουρτουδίτσος, Χ. (2018). *Πρότυπα και προδιαγραφές διαχείρισης χρώματος στην εκτύπωση των γραφικών τεχνών*, Πάτρα: Εκδόσεις ΕΑΠ.
- Πολίτης, Α. και Γεωργιάδου, Ε. (2019). *Χρώμα & χρωματική διαχείριση* Αθήνα: Εκδόσεις ΕΑΠ.
- Τοπαλής, Φ., Οικονόμου, Λ. και Κουρτέση, Σ. (2010). *Φωτοτεχνία*, Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.
- https://www.xrite.com/-/media/xrite/files/whitepaper_pdfs/l10-001_a_guide_to_understanding_color_communication/l10-001_understand_color_en.pdf (Ανακτήθηκε στις 9-12-2019)
- https://www.xritephoto.com/documents/literature/en/l11-029_color_guide_EN.pdf (Ανακτήθηκε στις 11-12-2019)
- www.adobe.com (Ανακτήθηκε στις 11-12-2019)
- <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022391315003790> (Ανακτήθηκε στις 11-12-2019)
- <http://www.colormanagementinfo.com/page1/page16/page16.html> (Ανακτήθηκε στις 7-12-2019)

2.1.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η τέχνη αποτελεί ένα ταξίδι στον κόσμο της ιστορίας της τέχνης. Ως ένα από τα σημαντικότερα δημιουργήματα του ανθρώπου, η τέχνη υπηρετεί ιδανικά, φιλοδοξίες, πάθη, ελπίδες. Εκφράζει την ανάγκη για επικοινωνία ή ακόμα και θρησκευτικά συναισθήματα. Θεωρείται σημαντική αισθητική εμπειρία, συνθέτοντας έτσι τον μύθο με την ιστορία και την επιστήμη.

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα οι εκπαιδευόμενοι γνωρίζουν την καλλιτεχνική δημιουργία από την προϊστορία ως σήμερα, στο ιστορικό της πλαίσιο. Κατανοούν τα

διάφορα ρεύματα, κινήματα και τεχνοτροπίες που χαρακτηρίζουν κάθε εποχή. Έρχονται σε επαφή με τις διάφορες μορφές τέχνης –ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική– και γνωρίζουν την ιστορική τους εξέλιξη.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν και να αντιλαμβάνονται τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους.
- Διακρίνουν τις διαφορές κάθε ιστορικής περιόδου μέσα από τα τεχνοτροπικά και μορφολογικά στοιχεία.
- Γνωρίζουν πολλές πληροφορίες σε θεωρητικό επίπεδο και να τις εφαρμόζουν σε πρακτική βάση.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ιστορία της τέχνης
- Ελληνιστική τέχνη
- Ρωμαϊκή τέχνη
- Χριστιανική τέχνη
- Μεσαίωνας
- Εξευρωπαϊκοί πολιτισμοί

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης
2	Παλαιολιθική και Νεολιθική εποχή
3	Η τέχνη της Μεσοποταμίας και της Αιγύπτου
4	Η τέχνη του Αιγαίου (αρχιτεκτονική, γλυπτική)
5	Η Ελληνική τέχνη: Από τους Γεωμετρικούς στους Αρχαϊκούς χρόνους
6	Κλασική και Ελληνιστική τέχνη (αρχιτεκτονική)
7	Η Ρωμαϊκή τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική)
8	Η Βυζαντινή τέχνη (ναοδομία, τοιχογραφίες, ψηφιδωτά, μικροτεχνία)
9	Η χριστιανική τέχνη τον Μεσαίωνα: Ρομανική και Γοτθική (αρχιτεκτονική, γλυπτική)
10	Οι εξευρωπαϊκοί πολιτισμοί: Κίνα και Ισλάμ
11	Οι προκολομβιανοί πολιτισμοί

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 3, 0, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Gommbrieh, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.

Συμπληρωματικές

- Beardslay, C. (1998). *Ιστορία αισθητικών θεωριών. Από την κλασική αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.

2.1.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

- **Περίληψη τα μαθησιακής ενότητας**

Η ζωγραφική τέχνη ανήκει στις καλές τέχνες και θεωρείται η τέχνη της παραγωγής ή αναπαράστασης μίας εικονικής ή ανεικονικής εικόνας, μέσω προσωπικής εργασίας ενός ή πολλών ατόμων (καλλιτεχνών) με τη βοήθεια χρωστικών και σχεδιαστικών υλικών ή ακόμα ηλεκτρονικών μέσων.

Οι καταρτιζόμενοι εμβαθύνουν στη γνώση της ζωγραφικής. Η γνωριμία των μορφοπλαστικών στοιχείων της ζωγραφικής γλώσσας και η απόκτηση δεξιοτήτων που αφορούν τις τεχνικές και το δημιουργικό λεξιλόγιο της ζωγραφικής τέχνης αποτελούν σημαντικό σταθμό στην εκπαίδευση των καταρτιζομένων. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι καταρτιζόμενοι να μπορούν να δημιουργούν ζωγραφικά έργα άρτια από πλευράς τεχνικής.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Συνθέτουν με απλά σχήματα.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές χρωμάτων.
- Κατανοούν τις έννοιες του φωτός και της σκιάς.
- Προετοιμάζουν ζωγραφικές επιφανειών με διάφορα υλικά και τεχνικές.
- Δημιουργούν γρήγορα σκίτσα με σινική μελάνι, μολύβι κ.λπ.
- Συνθέτουν ζωγραφικά με ψυχρά και θερμά χρώματα.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Βασικά χρώματα, αντιθέσεις
- Μολύβι, κάρβουνο
- Προετοιμασία επιφανειών
- Μεικτά υλικά
- Παστέλ, λαδομπογιές, σινική μελάνι
- Υφή, ματιέρα
- Απόχρωση
- Γραμμή

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων – Θεωρία	
1	Εισαγωγή
2	Σχεδιάζοντας με τη γραμμή: Πληροφορίες που αποδίδονται με τη χρήση της γραμμής (χώρος, βάθος, όγκος, φως κ.λπ.)
3	Τονικός και γραμμικός σχεδιασμός μιας εικόνας
4	Σύνθεση με απλά γεωμετρικά σχήματα
5	Βασικές αρχές χρωμάτων
6	Ελαιοχρώματα, υδροχρώματα, συμβατότητα υλικών
7	Ψυχρά, θερμά χρώματα, χρωματονικές σχέσεις
8	Αρμονικές/αντίθετες χρωματικές σχέσεις
9	Χρωματονικές σχέσεις των γκρι χρωμάτων
10	Υφή
11	Σινική μελάνη, τεχνικές
12	Χρωματιστά μελάνια (σινικής), τεχνικές
13	Παστέλ λαδιού (κραγιόνια) και ξυροπαστέλ, τεχνικές
14	Προετοιμασία ζωγραφικών επιφανειών, τεχνικές
15	Ζωγραφική με μεικτά υλικά

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (θεωρία 2 επί συνόλου 6)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Συμπληρωματικές

- Ποταμιάνος, Ι. (2013). *Τέχνη και φως, ζωγραφική, γλυπτική, θέατρο, αρχιτεκτονική*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων – Εργαστήριο	
1	Εισαγωγή

2	Σχεδιάζοντας με τη γραμμή: Πληροφορίες που αποδίδονται με τη χρήση της γραμμής (χώρος, βάθος, όγκος, φως κ.λπ.) – Εφαρμογές
3	Μετατροπή τονικής εικόνας σε σχέδιο γραμμικής μορφής
4	Παρασκευή χρωμάτων με σκόνες αιογραφίας
5	Ελαιοχρώματα, υδροχρώματα, συμβατότητα υλικών, πειραματισμοί και τεχνικές
6	Ψυχρά, θερμά χρώματα, χρωματονικές σχέσεις – Δημιουργία ζωγραφικού έργου με ψυχρά και αντίστοιχα με θερμά χρώματα
7	Αρμονικές /αντίθετες χρωματικές σχέσεις, ζωγραφικές εφαρμογές
8	Χρωματονικές σχέσεις των γκρι χρωμάτων, ζωγραφική μόνο με αποχρώσεις του γκρι
9	Δημιουργία ζωγραφικών έργων με απλά γεωμετρικά σχήματα υφή/ ματιέρες
10	Προετοιμασία ζωγραφικών επιφανειών με διάφορα υλικά και τεχνικές
11	Ζωγραφικές ασκήσεις με μεικτά υλικά

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: (Εργαστήριο 4 επί συνόλου 6)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Sargent, W. (1987). *Το χρώμα στη φύση και στην τέχνη*, Αθήνα: Εκδόσεις Κάλβος.

Συμπληρωματικές

- Beardslay, C. (1998). *Ιστορία αισθητικών θεωριών – Από την Κλασική Αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Μαρτινίδης, Π. (1991). *Comics: Τέχνη και τεχνικές της εικονογράφησης*, Αθήνα: Εκδόσεις ΑΣΕ.

2.1.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» είναι η αξιοποίηση των αντικειμένων κατάρτισης των υπόλοιπων μαθημάτων του εξαμήνου για την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των καταρτιζομένων. Συγκεκριμένα, η μεθοδολογία του μαθήματος στο Α' εξάμηνο είναι οι καταρτιζόμενοι να τοποθετούνται κριτικά απέναντι στις ανάγκες των έργων ζωγραφικής και να

εξασκήσουν μέσω θεματικών ενοτήτων το προσωπικό τους ύφος. Επίσης, στο τέλος κάθε δραστηριότητας, οι καταρτιζόμενοι θα είναι σε θέση να αξιολογούν τη διαδικασία και το αποτέλεσμα της ζωγραφικής τέχνης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Εφαρμόζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους για τη ζωγραφική τέχνη.
- Βελτιώσουν το ύφος της ζωγραφικής που τους ενδιαφέρει περισσότερο μέσα από ομαδικές ασκήσεις και θεματικές ενότητες.
- Συνεργάζονται και να ολοκληρώνουν ομαδικά έργα.
- Αναγνωρίζουν καλλιτεχνικά κινήματα και να αναπτύξουν διάλογο με σκοπό την επικοινωνία των ιδεών τους μέσω συμβολισμών.
- Αναγνωρίζουν τα υλικά κατασκευής ενός ζωγραφικού έργου.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Υφή, ματιέρα
- Απόχρωση
- Γραμμή
- Ελαιόχρωμα, υδρόχρωμα, ακρυλικό
- Συμβατικότητα

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Ασκήσεις σύνθεσης χρωμάτων
3	Σύνθεση με άσπρο και μαύρο
4	Σύνθεση με τα τρία βασικά χρώματα
5	Σύνθεση με δύο συμπληρωματικά χρώματα
6	Ασκήσεις σύνθεσης σχημάτων
7	Σύνθεση δύο γεωμετρικών σχημάτων

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Sargent, W. (1987). *Το χρώμα στη φύση και στην τέχνη*, Αθήνα: Εκδόσεις Κάλβος.

Συμπληρωματικές

- Ίπτεν, Γ. (2011). *Τέχνη του χρώματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Ένωση καθηγητών καλλιτεχνικών μαθημάτων.

2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στο μάθημα του ελεύθερου σχεδίου οι καταρτιζόμενοι δοκιμάζουν διαφορετικές τεχνικές με κύριο στόχο να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητά τους, να εξασκηθούν στο σκίτσο της ανθρώπινης φιγούρας, των αντικειμένων και του φυσικού τους περιβάλλοντος. Στο θεωρητικό μάθημα μελετούν καλλιτέχνες και κινήματα που συντέλεσαν στην εξέλιξη του ελεύθερου σχεδίου από τον 20ό αιώνα έως σήμερα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Πειραματίζονται με νέα υλικά.
- Έχουν προσωπικό ύφος γραφής.
- Σκέφτονται αφαιρετικά.
- Αναγνωρίζουν κινήματα από τα οποία εξελίχθηκε το σχέδιο.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Αναλογίες
- Μετρήσεις – Συγκρίσεις
- Αναλογίες
- Χώρος
- Τονικές σχέσεις

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Γενικές Αρχές ελεύθερου σχεδίου Μετρήσεις – Συγκρίσεις – Αναλογίες (Επανάληψη του Α΄ εξαμήνου)
2.1	Μορφή αντικειμένων και χώρος
2.2	Παρατήρηση μορφών και χώρου
2.3	Προσαρμογή του θέματος στο χαρτί
2.4	Ισορροπία συμμετρική και ασύμμετρη

2.5	Προσωπικό ύφος
2.6	Ποιότητα της γραφής
3	Κανόνες σχεδίασης
1.1	Οργάνωση του χώρου σχεδίασης
3.2	Νοητό πλέγμα
3.3	Αναλογίες διαστάσεων
3.4	Μεταφορά χώρου σε δύο διαστάσεις
2.5	Τονικές σχέσεις
4	Δημιουργικό/πειραματικό σχέδιο
4.1	Σχέδιο με την επιρροή της μουσικής
4.2	Σχέδιο με κινούμενο σώμα
4.3	Σχέδιο μέσα από μια θεματική ενότητα
4.4	Σχέδιο και κολάζ
5	Σύνθεση μοντέλου με τον περιβάλλοντα χώρο

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1, 2, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Συμπληρωματικές

- Παπασταμούλης, Κ. (2003). *Χρώμα, σκίτσο και αρχές ελεύθερου σχεδίου*, Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

2.2.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Είναι γνωστό ότι το ηλιακό φως είναι ενέργεια, η οποία παρέχεται στη γη προκειμένου να δημιουργηθεί ζωή. Η επιστήμη, βασισμένη σε πειραματικά πρότυπα, γνωρίζει ότι το φως είναι μια ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, η οποία συμπεριφέρεται άλλοτε ως σωματίδιο και άλλοτε ως κύμα. Ωστόσο, οι χρωστικές ουσίες συμπεριφέρονται με διαφορετικό τρόπο. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι προτίθενται να γνωρίσουν όλες τις δυνατές πιθανότητες του χρώματος, είτε ως ηλιακού φωτός είτε ως χρωστικής ουσίας με τονικότητες, αρμονίες, προσμείξεις, αντιθέσεις.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν για την ηλεκτρομαγνητική θεωρία του χρώματος.
- Δημιουργούν συνθέσεις όπου θα εφαρμόζουν όλες τις αρχές της χρωματολογίας, καθώς και τεχνικές χρώματος.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Χρώμα
- Φως
- Περιβάλλον
- Αρμονία
- Ψυχρά
- Θερμά

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Ηλεκτρομαγνητική θεωρία του χρώματος
2	Έκφραση του χρώματος Color effects
3	Ταυτόχρονη αντίθεση
4	Χρωματικές διαβαθμίσεις
5	Διαφάνεια
6	Θερμά /ψυχρά
7	Οι επτά χρωματικές αντιθέσεις
8	Μείξη χρωμάτων/χρωματική αρμονία
9	Σχήμα και χρώμα
10	Χρώμα και φως
11	Συναρτήσεις του χρώματος με το περιβάλλον
12	Χρώμα και ψυχολογία

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1, 1, 2

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Ρηντ, Χ. (1986). *Λεξικό Εικαστικών Τεχνών*, Αθήνα: Εκδόσεις Υποδομή.
- Sargent, W. (1987). *Το χρώμα στη φύση και στην τέχνη*, Αθήνα: Εκδόσεις Κάλβος.

Συμπληρωματικές

- Ποταμιάνος, Ι. (2013). *Τέχνη και φως, ζωγραφική, γλυπτική, θέατρο αρχιτεκτονική*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.
- Sargent, W. (1987). *Το χρώμα στη φύση και στην τέχνη*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάλβος.

2.2.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΠΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η οπτική αντίληψη επικεντρώνεται σε ορισμένες γενικές αρχές της ψυχολογίας και σε άλλες ειδικού ενδιαφέροντος που αφορούν συγκεκριμένες θεωρίες. Η αξία της οπτικής αντίληψης έγκειται στο να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι σε θεωρητικό επίπεδο ότι η οπτική αντίληψη δεν είναι κάτι αυτόματο. αλλά υποβάλλεται σε σειρά δοκιμασιών για τις οποίες απαιτείται ένα σημαντικό θεωρητικό υπόβαθρο με το οποίο γίνονται κατανοητές. Αυτές τις δοκιμασίες δύνανται να εφαρμόσουν σε πρακτικό επίπεδο με βασικά στοιχεία, αρχές και μεθόδους μιας οπτικής οργάνωσης.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τη φυσιολογία και την ψυχολογία της οπτικής αντίληψης.
- Εφαρμόζουν στη ζωγραφική τα στοιχεία της οπτικής σύνθεσης.
- Αναλύουν και να αξιολογούν την οπτική οργάνωση.

• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Gestalt
- Οπτικό βάρος
- Ισορροπία
- Αναλογία
- Ρυθμός
- Ρυθμός
- Ανθρώπινη αντίληψη

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή στην οπτική και την οπτική αντίληψη
2	Το μάτι και η ανθρώπινη αντίληψη
3	Η θεωρία της Gestalt
4	Ρυθμός – Φόντο – Σχήμα

5	Η αμεταβλητότητα των αντικειμένων
6	Ενδείξεις βάθους/Ψευδαίσθηση
7	Τα στοιχεία: Σημείο, γραμμή, στερεά, (κίνηση, δυναμική, ανάπτυξη)
8	Οι αρχές: Σύνθεση, μοτίβο, ισορροπία, συμμετρία, αξονικότητα, αναλογία
9	Βασικά συστήματα αναλογιών (δυναμικά ορθογώνια, χρυσή τομή)
10	Ρυθμός και ιεραρχία
11	Φως, χρώμα και έκφραση

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1, 1, 2

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Arnheim, R. (1974). *Τέχνη και οπτική αντίληψη*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Dondis, D. A. (2002). *Βασικές αρχές οπτικής παιδείας*. Πάτρα: Εκδόσεις ΕΑΠ.

Συμπληρωματικές

- Ποταμιάνος, Ι. (2015). *Αντίληψη, μορφή και φως*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.

2.2.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ II

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στην ιστορία της τέχνης οι εκπαιδευόμενοι γνωρίζουν την καλλιτεχνική δημιουργία από τη Προϊστορία ως σήμερα, στο ιστορικό της πλαίσιο. Γνωστικό αντικείμενο είναι η κατανόηση διάφορων ρευμάτων, κινημάτων και τεχνοτροπιών που χαρακτηρίζουν κάθε εποχή. Οι εκπαιδευόμενοι έρχονται σε επαφή με τις διάφορες μορφές τέχνης – ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική– και γνωρίζουν την ιστορική τους εξέλιξη.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους.
- Διακρίνουν τις διαφορές κάθε ιστορικής περιόδου μέσα από τα τεχνοτροπικά και μορφολογικά στοιχεία.
- Γνωρίζουν πολλές πληροφορίες σε θεωρητικό επίπεδο και να τις εφαρμόζουν σε πρακτική βάση.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Αναγέννηση
- Μανιερισμός

- Ροκοκό
- Συμβολισμός
- Ρεαλισμός
- Ιμπρεσιονισμός
- Μετα-ιμπρεσιονισμός

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Η τέχνη την εποχή της Αναγέννησης (Πρώιμη Αναγέννηση, Quattrocento, Κλασική Αναγέννηση, Ύστερη Αναγέννηση: Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική)
2	Μανιερισμός (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική)
3	Μπαρόκ (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική)
4	Ροκοκό (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική)
5	Νεοκλασικισμός (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική)
6	Ρομαντισμός (Ζωγραφική, Αρχιτεκτονική, Γλυπτική)
7	Συμβολισμός (Ζωγραφική)
8	Ρεαλισμός (Ζωγραφική, Γλυπτική)
9	Ιμπρεσιονισμός (Ζωγραφική, Γλυπτική)
10	Μετα-ιμπρεσιονισμός (Πουαντιγισμός, Vincent Van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cezanne)

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 3, 0, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Gommbriich, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. (1978). *Οι πραγματείες περί ζωγραφικής Αλμπέρτι και Λεονάρντο*, Ηράκλειο Κρήτης: Εκδόσεις Βικέλας Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Συμπληρωματικές

- Μιχελής, Π. (2001). *Αισθητικά θεωρήματα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή.
- Μουζακιώτου, Σ. (2011). *Σύγχρονη εικαστική ματιά*, Αθήνα: Εκδόσεις Photo Imaging Group.

2.2.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στην ενότητα «Τεχνική Ζωγραφικής» οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και πληροφοριών και είναι σε θέση να αναπτύξουν σταδιακά μια προσωπική εργασιακή διαδικασία, η οποία ενσωματώνει πλαστική έρευνα και άσκηση στις μεθόδους της ζωγραφικής.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αντιγράψουν ένα έργο.
 - Γνωρίζουν διάφορες τεχνικές της ζωγραφικής τέχνης.
 - Εντυπήσουν στη σπουδή πορτρέτου και σώματος.
 - Προσεγγίζουν θεωρητικά τη σκιτσογραφία.
-
- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**
 - Υψητυπία
 - Χάραξη
 - Λινόλεουμ
 - Κάναβος
 - Σπουδή

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (θεωρία)

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων (Θεωρία)	
1	Εισαγωγή
2	Αντιγραφή ζωγραφικού έργου με τη χρήση κάναβου (μεγέθυνση, σμίκρυνση)
3	Η τεχνική του «κιάρο-σκούρο»
5	Ανάλυση της τεχνικής της λαζούρας
6	Ζωγραφική με άσπρο χρώμα σε μαύρο χαρτί
7	Βασικές αρχές υψητυπικής εκτύπωσης
9	Μελέτη γιαπωνέζικης χαρακτηριστικής
10	Θεωρητική προσέγγιση της σκιτσογραφίας, ιστορικές αναφορές
11	Σπουδή στο ανθρώπινο σώμα, μετρήματα, άξονες, βασικές αρχές
12	Σπουδή πορτρέτου, μετρήματα, άξονες, βασικές αρχές

13	Θεωρητική αναδρομή προσωπογράφων ρεαλιστικής και ελεύθερης προσέγγισης της προσωπογραφίας
----	---

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: (Θεωρία 3 επί συνόλου 7)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Ρηντ, Χ. κ.ά. (1986). *Λεξικό Εικαστικών Τεχνών*, Αθήνα: Υποδομή.
- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παπασταμούλης, Κ. (2003). *Χρώμα, σκίτσο και αρχές ελεύθερου σχεδίου*, Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

Συμπληρωματικές

- <https://www.newsbeast.gr/weird/arthro/2121593/exi-apistefiti-zografime-paraxenes-technikes> (Ανακτήθηκε 16-9-2020)

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Κάναβος
- Σκιτσογραφία
- Χαρακτική
- Φιγούρα
- Πορτρέτο

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων (Εργαστήριο)	
1	Εισαγωγή
2	Τεχνική της αντιγραφής ζωγραφικού έργου με τη χρήση κάναβου (μεγέθυνση, σμίκρυνση)
3	Η τεχνική του «κιάρο-σκούρο», εφαρμογές-ασκήσεις
4	Τεχνικής της λαζούρας, ζωγραφικές εφαρμογές και ασκήσεις
5	Ζωγραφική με άσπρο χρώμα σε μαύρο χαρτί, ασκήσεις
6	Ασπρόμαυρη χαρακτική: Χάραξη σε λινόλεουμ
7	Ασπρόμαυρη εκτύπωση χαρακτικών
8	Μελέτη γιαπωνέζικης χαρακτικής
9	Σκιτσογραφία και τεχνικές
10	Άσκηση στην ανθρώπινη φιγούρα

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: (Εργαστήριο 4 επί συνόλου 7)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Ρηντ, Χ. κ.ά. (1986). *Λεξικό Εικαστικών Τεχνών*, Αθήνα: Εκδόσεις Υποδομή.
- Αντωνοπούλου, Ν., Κούρτης, Κ. και Παπαδάκης, Χ. (1999). *Ελεύθερο σχέδιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παπασταμούλης, Κ. (2003). *Χρώμα, σκίτσο και αρχές ελεύθερου σχεδίου*, Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

Συμπληρωματικές

- <https://www.newsbeast.gr/weird/arthro/2121593/exi-apistefi-zografi-me-paraxenes-technikes> (Ανακτήθηκε 16-9-2020).

2.2.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στο Β΄ εξάμηνο οι καταρτιζόμενοι εξελίσσουν τη συνεργασία και τον διάλογο και επιλέγουν ένα θέμα/τίτλο για ομαδική έκθεση. Συνεχίζουν την εξέλιξη και βελτίωση του προσωπικού τους ύφους μέσα από θεματικές ενότητες. Διαμορφώνουν άποψη για τις κατάλληλες ενέργειες αλλά και για την επιμέλεια μιας έκθεσης και παρουσιάζουν τα έργα του εξαμήνου στον χώρο του ΙΕΚ. Στο τέλος κάθε δραστηριότητας, οι καταρτιζόμενοι είναι σε θέση να αξιολογούν τη διαδικασία και το αποτέλεσμα της ζωγραφικής τέχνης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Εφαρμόζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους για τη ζωγραφική τέχνη.
- Βελτιώσουν το ύφος της ζωγραφικής που τους ενδιαφέρει περισσότερο μέσα από ομαδικές ασκήσεις και θεματικές ενότητες.
- Συνεργάζονται και να ολοκληρώνουν ομαδικά έργα.
- Οργανώσουν και να εκτελέσουν μέχρι το τέλος του εξαμήνου τη δική τους έκθεση ζωγραφικής.
- Δουλεύουν συνεργατικά σε ένα θέμα/έργο/έκθεση.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Καρικατούρα
- Ποσότητα έργων

- απλοποιημένες φόρμες

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Μελέτη τοπίου/χώρου και απόδοσή του με απλοποιημένες φόρμες (ή και από φωτογραφίες)
3	Εκτέλεση ενός ομαδικού ζωγραφικού έργου μεγάλης Διάστασης
4	Αναφορά στο κίνημα του μινιμαλισμού – Τεχνικές – Υλικά
5	Αναφορά και άσκηση στην καρικατούρα
6	Βελτίωση προσωπικού ύφους
7	Ποιότητα γραφής
8	Ποσότητα έργων για σχολιασμό εξελικτικά

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- *La Boîte-en-valise*. [http://collectie.boijmans.nl/en/object/85530/De-ou-par-Marcel-Duchamp-ou-Rrose-Sélavy-\(La-boîte-en-valise\)-\(Van-of-door-Marcel-Duchamp-of-Rrose-Sélavy-\(De-doos-in-een-koffer\)\)/Marcel-Duchamp](http://collectie.boijmans.nl/en/object/85530/De-ou-par-Marcel-Duchamp-ou-Rrose-Sélavy-(La-boîte-en-valise)-(Van-of-door-Marcel-Duchamp-of-Rrose-Sélavy-(De-doos-in-een-koffer))/Marcel-Duchamp) (Ανακτήθηκε στις 3-11-2017)
- Μαρτινίδης, Π. (1991). *Comics: Τέχνη και τεχνικές της εικονογράφησης*, Αθήνα: Εκδόσεις ΑΣΕ.

Συμπληρωματικές

- Goodman, N. (1978). *Ways of Worldmaking*, America: Publication HACKETT.

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ III

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στη μαθησιακή ενότητα «Ιστορίας Τέχνης III», οι εκπαιδευόμενοι γνωρίζουν την καλλιτεχνική δημιουργία και πορεία του 20ού αιώνα έως και σήμερα, στο ιστορικό τους πλαίσιο. Κατανοούν τα διαφορετικά ρεύματα, κινήματα και τεχνοτροπίες που χαρακτηρίζουν κάθε εποχή. Έρχονται σε επαφή με τις διάφορες μορφές τέχνης –ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική– και κατανοούν την ιστορική τους εξέλιξη.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν και να κατανοούν τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους του 20ού αιώνα.
- Διακρίνουν τις διαφορές κάθε ιστορικής περιόδου μέσα από τα τεχνοτροπικά και μορφολογικά στοιχεία.
- Γνωρίζουν περισσότερες πληροφορίες σε θεωρητικό επίπεδο και να τις εφαρμόζουν σε πρακτική βάση.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Εξπρεσιονισμός
- Κυβισμός – Ορφισμός
- Φουτουρισμός – Αφαίρεση
- Μεταφυσική ζωγραφική
- Σουρεαλισμός
- Νέος πραγματισμός
- Μεταπολεμική τέχνη
- Μεταζωγραφική – Αφαίρεση
- Serial Art
- Systemic Painting
- Pop Art, Happening, Body Art, Performance
- Μεταπολεμική τέχνη
- Γεωμετρική
- Αφαίρεση, Op Art, Pop Art, Nouveau Realisme
- Ομάδα Zero
- Arte Povera
- Process Art
- Video Art
- Μεταμοντερνισμός

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Η τέχνη στον 20ό αιώνα
	Φωβισμός
2	Ανεξάρτητοι καλλιτέχνες Emile Nolde, Oscar Kokoschka, Egon Schiele, Ludwig Meidner, CH. Soutine – Εξπρεσιονισμός η Γέφυρα και Εξπρεσιονισμός Γαλάζιος Καβαλάρης
3	Κυβισμός – Ορφισμός – Η περίπτωση Modigliani
4	Φουτουρισμός – Αφαίρεση
5	Μεταφυσική ζωγραφική – Ντανταϊσμός
6	Σουρεαλισμός – Νέος πραγματισμός – Bauhaus
7	Η τέχνη στα ολοκληρωτικά καθεστώτα
8	Μεταπολεμική τέχνη στην Αμερική (Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός, Μεταζωγραφική Αφαίρεση, Hard Edge, Shaped Canvas, Serial Art, Systemic Painting, Pop Art, Assemblage, Environment)
9	Happening, Body Art, Performance, Land Art, Conceptual Art, Narrative Art, Photorealism, Hyperralism, New Image Painting, Installation
10	Μεταπολεμική τέχνη στην Ευρώπη: Art Informel, Cobra, Γεωμετρική Αφαίρεση, Op Art, Pop Art, Nouveau Realisme, Affichistes, Decollage, Mec Art, Fluxus)
11	Ομάδα Zero, Arte Povera, Process Art, Video Art, Die Neuen Wilden, Transavanguardia, Μεταμοντερνισμός

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ): 2

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

- Gomtbrich, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.

- Wolffin, H. (1992). *Βασικές έννοιες της ιστορίας της τέχνης, το πρόβλημα της εξέλιξης του Στιλ στη νεότερη τέχνη*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παρατηρητής.

Συμπληρωματικές

- Ζηρώ, Ο. και Πετρίδου, Β. (2015). *Ιστορία της τέχνης*, Αθήνα: Εκδόσεις Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

2.3.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στην ενότητα «Τεχνική Ζωγραφικής» οι καταρτιζόμενοι/ες εντρυφούν στον κόσμο των εικαστικών αξιών. Έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν και να ανακαλύψουν τρόπους με τους οποίους οι εικαστικές τεχνικές και μέθοδοι λειτουργούν για την επίτευξη έκφρασης αλλά και δημιουργίας μοναδικού αποτελέσματος. Τόσο στο θεωρητικό όσο και στο εργαστηριακό μέρος αυτής της μαθησιακής ενότητας, ο καταρτιζόμενος παρουσιάζει πάνω σε ένα προετοιμασμένο υπόστρωμα ικανοποιητική διαχείριση του φωτός, το οποίο είναι ένα από τα πλέον δυνατά εργαλεία της εικαστικής γλώσσας.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν όχι μόνο θεωρητικά για τα κινήματα του πικαντιγισμού, του αφηρημένου εξπρεσιονισμού και του κυβισμού, αλλά και να δημιουργούν έργα με αυτές τις τεχνικές.
- Γνωρίζουν τον χειρισμό της σπάτουλας.
- Δημιουργούν εικαστικό έργο με ψηφίδες (ψηφιδωτό).
- Δημιουργούν προετοιμασίες πάνω σε ξύλο.
- Δημιουργούν ένα εικαστικό έργο που απαρτίζεται από ένα ζωγραφικό και ένα άλλο αντικείμενο προσωπικής δημιουργίας.

• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Τεχνική πικαντιγισμού
- Στένσιλ
- Τεχνική του ψηφιδωτού
- Αραβικά μοτίβα
- Φως, εικαστικό στοιχείο

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία)

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Εισαγωγή
2	Θεωρητική εισαγωγή στο κίνημα του πικαντιγισμού, περιγραφή της τεχνικής και αναφορά στον εισηγητή της τεχνικής Ζωρζ Σερά

3	Παρουσίαση της τεχνικής των στένσιλ
4	Πόλλοκ: Θεωρητική αναφορά στο έργο του Τζάκσον Πόλλοκ και ανάλυση της τεχνικής του
5	Ανάλυση της έννοιας της αφαίρεσης και του χειρισμού της σπάτουλας
6	Θεωρητική αναφορά στο κίνημα του κυβισμού και τα βασικά του χαρακτηριστικά
7	Θεωρητική εισαγωγή στην τεχνική του ψηφιδωτού, παραδείγματα έργων
8	Θεωρητική εισαγωγή στην έννοια του πεδίου και του ρόλου των μοτίβων στην τέχνη, αναφορά στα αραβικά μοτίβα
9	Ανάλυση των μεικτών τεχνικών και της χρήσης της φωτογραφίας ως συνθετικού στοιχείου
10	Αναδρομή στη σύμπραξη ζωγραφικής και αρχιτεκτονικού σχεδίου
11	Θεωρητική εισαγωγή στον ρόλο και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σκηνογραφίας
12	Παρουσίαση της τεχνικής της εγκαυστικής και της ιδιαίτερης συμπεριφοράς του υλικού – Παρουσίαση της τέχνης των Φαγιούμ
13	Θεωρητική παρουσίαση της προετοιμασίας του ξύλου
14	Θεωρητική αναδρομή στην τέχνη της εγκατάστασης και στην ιδιαίτερη εικαστική της γλώσσα
15	Θεωρητική αναφορά στη χρήση του φωτός ως εικαστικού στοιχείου και της χρήσης του ως άμεσου υλικού δημιουργίας
16	Θεωρητική αναδρομή στα εικαστικά έργα που εμπεριέχουν κάποιον σχολιασμό

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: (Θεωρία 4 επί συνόλου 12)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Gommbrich, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- Wolffin, H. (1992). *Βασικές έννοιες της ιστορίας της τέχνης, το πρόβλημα της εξέλιξης του Στιλ στη νεότερη τέχνη*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παρατηρητής.

Συμπληρωματικές

- Μουζακιώτου, Σ. (2011). *Σύγχρονη εικαστική ματιά*, Αθήνα: Εκδόσεις Photo Imaging Group.
- Μουζακιώτου, Σ. (2009). *Μελέτες για τη σύγχρονη τέχνη*, Αθήνα: Εκδόσεις Photo Imaging Group.

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή

2	Πουαντιγισμός: Δημιουργία έργου με τη μέθοδο του πουαντιγισμού
3	Στένσιλ: Δημιουργία έργου με τη χρήση αυτοσχέδιων στένσιλ
4	Πόλλοκ: Δημιουργία έργου με τη μέθοδο του Πόλλοκ
5	Σπάτουλα: Ζωγραφική με μεγάλη σπάτουλα – εξάσκηση στην αφαίρεση
6	Κυβισμός: Ζωγραφική έργου με κυβιστική απόδοση
7	Ψηφιδωτό: Με χειροποίητες και έτοιμες ψηφίδες
8	Μοτίβα: Με αφόρμιση από τα αραβικά μοτίβα (ψηφιδωτά, πλακίδια, διάκοσμος αρχιτεκτονημάτων) – Δημιουργία ενός ζωγραφικού πεδίου
9	Ζωγραφική και φωτογραφία: Δημιουργία ζωγραφικού έργου με ενταγμένη φωτογραφία στη σύνθεσή του, όπου το έργο διαρθρώνεται βασιζόμενο (θεματολογικά ή εικαστικά) στη φωτογραφία
10	Δημιουργία εικαστικού έργου βασιζόμενο στο γραμμικό σχέδιο
11	Σκηνογραφία: Δημιουργία σκηνογραφικής πρότασης για θεατρικό έργο, η τελική πρόταση συνοδεύεται από προσχέδια και παρουσίαση
12	Τεχνική της εγκαυστικής: Γνωριμία με την τεχνική και δημιουργία εικαστικού έργου με αφόρμιση τα Φαγιούμ
13	Ζωγραφική σε ξύλο: Προετοιμασία της ξύλινης επιφάνειας για ζωγραφική με αφόρμιση την αγιογραφία ως εικαστικό τρόπο
14	Εισαγωγή στην εγκατάσταση: Δημιουργία εικαστικού έργου που απαρτίζεται από ένα ζωγραφικό και ένα άλλο αντικείμενο προσωπικής δημιουργίας
15	Χρήση του φωτός: Δημιουργία εικαστικού έργου που ολοκληρώνεται με τη συμβολή του φωτός (του ίδιου του φωτός ή της σκιάς που συνεπάγεται ή και των δύο)
16	Εικαστικό σχόλιο: Δημιουργία ενός έργου που εμπεριέχει ένα σχόλιο

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Εργαστήριο 8 επί συνόλου 12)

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Σπάτουλα
- Κυβιστική απόδοση
- Χρήση του φωτός
- Ψηφιδωτά
- Ζωγραφική και φωτογραφία

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Gommbrieh, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- Γραμματικάκης, Γ.(2009). *Η αυτοβιογραφία του φωτός*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Συμπληρωματικές

- Κόρδης, Γ. (2000). *Εν Ρυθμώ – Το ήθος της γραμμής στη Βυζαντινή ζωγραφική*, Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός.
- Κόρδης, Γ. (2001). *Οι προσωπογραφίες του Φαγιούμ και η Βυζαντινή Εικόνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός.

2.3.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Πρακτική Εφαρμογή στην Ειδικότητα» στο Γ' εξάμηνο είναι να δοκιμάσουν οι καταρτιζόμενοι να ζωγραφίσουν με διαφορετικούς τρόπους/τεχνικές μέσω συζήτησης για τα μοντέρνα/σύγχρονα κινήματα τέχνης, τα υλικά κατασκευής αλλά και τους συμβολισμούς. Επισκέπτονται συχνά μια έκθεση ζωγραφικής και συζητούν γύρω από το θέμα/ιδέα της έκθεσης σε συνάρτηση με την εκτέλεση των έργων που την απαρτίζουν. Κύριος στόχος είναι να προσεγγίσουν εννοιολογικά ένα ζωγραφικό θέμα.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Εφαρμόζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους για τη ζωγραφική τέχνη.
- Βελτιώσουν το ύφος της ζωγραφικής που τους ενδιαφέρει περισσότερο μέσω ομαδικών ασκήσεων και θεματικών ενοτήτων.
- Αναγνωρίζουν καλλιτεχνικά κινήματα και να αναπτύσσουν διάλογο με σκοπό την επικοινωνία των ιδεών τους μέσω συμβολισμών.

• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Χρώμα και συμβολισμός
- Ζωγραφική,
- Ήχος
- Γεωμετρικά σχήματα

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή
2	Άσκηση πάνω στο χρώμα και τους συμβολισμούς του
3	Άσκηση πάνω σε αντικείμενα και τους συμβολισμούς τους
4	Βελτίωση προσωπικού ύφους
5	Ποιότητα γραφής
6	Σχολιασμός ενός έργου τέχνης
7	Σχολιασμός έργων των εκπαιδευομένων

8	Ποιοτικές διαφορές έργων
9	Ζωγραφική με την επίδραση ήχου, π.χ. οξύς ήχος, βαθύς ήχος, μουντός ήχος
10	Γεωμετρικά και χρωματικά σχήματα με την επίδραση ήχου, βλ. Καντίνσκυ

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Ίπτεν, Γ. (2011). *Τέχνη του χρώματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Ένωση καθηγητών καλλιτεχνικών μαθημάτων.
- Itten, I. (1975). *Σύνθεση και μορφή*, Ραφήνα: Εκδόσεις Αντιύλη.

Συμπληρωματικές

- Αγραφιώτη, Ε. (2011). *Η μουσική ζωγραφική του Καντίνσκυ. (4 Δεκ. 1866-13 Δεκ. 1944)*, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=3747> (Ανακτήθηκε 16-9-2020)

2.3.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας» είναι να αποκτήσει ο καταρτιζόμενος τις βασικές γνώσεις και τεχνικές δεξιότητες σε θέματα επεξεργασίας-διαχείρισης εικόνων, ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί εργασίες βασικής βελτίωσης και επεξεργασίας μορφότυπων εικόνας για αναπαραγωγές εκτυπώσεων τετραχρωμίας ή διανομή μέσω Διαδικτύου ή χρήση σε άλλη εφαρμογή πολυμέσων, με τη δημιουργία απλών συνθέσεων και με τη χρήση του κατάλληλου λογισμικού, τόσο σε περιβάλλον PC όσο και Mac.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Ανοίγουν ένα αρχείο Photoshop και να αντιλαμβάνονται το περιβάλλον του.
- Επιλέγουν εργαλεία από την εργαλειοθήκη του Photohop.
- Επιλέγουν χρωματικές παλέτες, να μεταχειρίζονται τις κλίμακες και τα φίλτρα.
- Προβαίνουν σε χρωματικές αλλαγές μέσω hue, saturation, brightness, να αντικαθιστούν χρώματα και να ρυθμίζουν χρώματα και τονικότητα.
- Χρησιμοποιούν κείμενο.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Μέγεθος αρχείου

- Χρωματισμός εικόνων
- Κανάλια χρώματος
- Χρήση κειμένου
- Τρισδιάστατο κείμενο

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Εισαγωγή – Βασικές έννοιες (πληροφορίες σχετικά με: μέγεθος αρχείου, δημιουργία νέας εικόνας, canvas size, κανάλια χρώματος, βάθος bit κ.ά.)
2	Περιβάλλον εργασίας – Μετρήσεις: χάρακες, οδηγοί κ.λπ. – Ρυθμίσεις μονάδων μέτρησης κ.ά.
3	Εργαλειοθήκη (Toolbox)
4	Μενού (βασικές εντολές, βασικές παλέτες-panels)
5	Χρήση επιλογών, μετακίνηση, περιστροφή, αλλαγή κλίμακας
6	Βασική επεξεργασία εικόνων για εκτυπώσεις τετραχρωμίας: άνοιγμα-εισαγωγή εικόνων – Αλλαγή χρωματικών μοντέλων, καθορισμός διαστάσεων, ανάλυση εξόδου και μορφή αρχείου
7	Βελτίωση εικόνας: Τροποποίηση ιστογράμματος, διόρθωση φωτεινότητας, βελτίωση αντίθεσης (adjustments) – Εξομάλυνση, όξυνση
8	Χρώμα: Πληροφορίες-λειτουργίες – Διαχείριση χρωμάτων – Χρωματικός έλεγχος, χρωματικές καμπύλες – Χρωματικές αλλαγές μέσω hue, saturation, brightness – Αντικατάσταση χρωμάτων – Ρυθμίσεις χρώματος και τονικότητας
9	Ρετούς και μετασχηματισμός: Βασικές τεχνικές διορθώσεων-επεμβάσεων σε μια εικόνα (ρετούς) – Ρετούς φθαρμένων εικόνων, προσώπου-δέρματος, χρήση φίλτρου αναμόρφωσης-liquify – Εργαλεία μετασχηματισμού
10	Χρήση φίλτρων – Δημιουργία ειδικών εφέ
11	Χρήση κειμένου: Δημιουργία, επεξεργασία, διαμόρφωση, παραμόρφωση Δημιουργία εφέ κειμένου, τρισδιάστατο κείμενο
12	Χρωματισμός εικόνων – Εργαλεία, πινέλα, λειτουργίες ανάμειξης – Ντε Γκράντε – Διαχείριση μοτίβων – Διχρωμία – Τριχρωμία – Τετραχρωμία
13	Σχεδίαση – Σχεδίαση με εργαλεία πέννας, πινέλο, αερογράφος κ.ά.
14	Εφαρμογή των παραπάνω σε κατάλληλες ψηφιακές εικόνες

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Adobe Creative Teamς (2012). *Adobe Photoshop CS6 Βήμα προς Βήμα*, Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.
- Προτεινόμενο λογισμικό: Adobe Photoshop ή ανάλογο.

Συμπληρωματικές

- Μελενζής, Μ. και Πετρέλη, Σ. (2005). *Photoshop. Ψηφιακή επεξεργασία πορτραίτων*, Αθήνα: Nexus Publications.

2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ IV

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Ιστορία Τέχνης IV» είναι οι εκπαιδευόμενοι όχι μόνο να γνωρίσουν την καλλιτεχνική δημιουργία των καλλιτεχνικών ρευμάτων του ελληνικού κλασικισμού από τον 18 αιώνα και το ιστορικό τους πλαίσιο, αλλά και να κατανοήσουν τα διάφορα ρεύματα, κινήματα και τεχνοτροπίες που τα χαρακτηρίζουν ως σήμερα. Κύριος στόχος είναι η επαφή με τις διάφορες μορφές ελληνικής τέχνης, όπως η σχολή του Μονάχου η λαϊκή τέχνη, η Οθωνική περίοδος και το κίνημα του Μοντερνισμού μέχρι και τη σύγχρονη εικαστική πραγματικότητα στους κλάδους της ζωγραφικής, της γλυπτικής και της αρχιτεκτονικής, καθώς και η γνωριμία με την άμεση ιστορική τους εξέλιξη.

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν και να έχουν εμπεδώσει τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους.
- Διακρίνουν τις διαφορές κάθε ιστορικής περιόδου μέσα από τα τεχνοτροπικά και μορφολογικά στοιχεία.
- Γνωρίζουν πολλές πληροφορίες σε θεωρητικό επίπεδο και να τις εφαρμόζουν σε πρακτική βάση.

• **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Νεοελληνική Τέχνη
- Επτανησιακή Τέχνη
- Μοντερνισμός και Παράδοση
- Σχολή του Μονάχου
- Μεταπολεμική Τέχνη
- Έντεχνη Τέχνη
- Λαϊκή Τέχνη

• **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Νεοελληνική Τέχνη: Ορισμός και όρια (18ος αιώνας, το κίνημα του Διαφωτισμού και η καλλιτεχνική έκφρασή του, Λαϊκή Τέχνη, Επτανησιακή Τέχνη, ο Φιλελληνισμός και η γέννηση του Κλασικισμού)

2	19ος αιώνας (η τέχνη στην Οθωνική περίοδο, ξένοι καλλιτέχνες στην Ελλάδα, Έντεχνη και Λαϊκή Τέχνη)
3	Η Σχολή του Μονάχου
4	Η τέχνη στο πέρασμα του αιώνα και οι απαρχές του μοντερνισμού – Η περίπτωση του Κωνσταντίνου Παρθένη
5	Η μοντέρνα ζωγραφική στις αρχές του 20ού αιώνα
6	Η Γενιά του '30 – Μοντερνισμός και Παράδοση
7	Εξπρεσιονισμός και αφαίρεση
8	Ελληνική Μεταπολεμική Τέχνη
9	Η πρώτη Μεταπολεμική Γενιά ('60-'70)
10	Η δεύτερη Μεταπολεμική Γενιά '80-'90)
11	Σύγχρονη εικαστική Πραγματικότητα

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2, 0, 2

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Χρήστου, Χ. (2006). *Ελληνική Τέχνη – Ζωγραφική του 20ού αιώνα*, Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.

Συμπληρωματικές

- Gommbrieh, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.

2.4.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Με τον όρο Τεχνική Ζωγραφικής εννοείται η πλήρης εξοικείωση των καταρτιζομένων με τις τεχνικές της ζωγραφικής, η αντιμετώπιση των υλικών και των τρόπων ως καθοριστικών μερών του έργου τους, αλλά και η προσαρμογή των τεχνικών στις εξατομικευμένες εκφραστικές ανάγκες και δεξιότητες προς επίτευξη μίας μοναδικής καλλιτεχνικής προσωπικότητας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Δημιουργούν ένα έργο έπειτα από τη μελέτη ενός καλλιτέχνη και με αφορμή αυτόν.

- Δημιουργούν ένα τοπίο εκ του φυσικού με τη μέθοδο της παρατηρητικότητας.
- Δημιουργούν έναν πίνακα ζωγραφικής με μαθηματικές αξίες.
- Γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν την τεχνική του σφουμάτου.
- Γνωρίζουν και να εφαρμόζουν την τεχνική της ζωγραφικής σε τεντωμένο ύφασμα.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Πάστα
- Γράμματα
- Εικαστικές φόρμες
- Σφουμάτο
- Ζωγραφική σε τοίχο
- Συνδυασμός τεχνικών

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Θεωρία)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων (Θεωρία)	
1	Εισαγωγή
2	Θεωρητική ανάλυση της καλλιτεχνικής διεργασίας που αποσκοπεί στη δημιουργία έργου με αφορμή κάποιον καλλιτέχνη
3	Θεωρητική αναδρομή τοπιογράφων και των ειδικών δυσκολιών της εκ φυσικού απεικόνισης της φύσης (μπρεσιονισμός)
4	Πάστα: Θεωρητική προσέγγιση της δημιουργικής διαδικασίας με μεγάλη ποσότητα χρώματος, παραδείγματα, ενίσχυση χρώματος με άμμο, χρώμα, πριονίδι κ.λπ.
5	Θεωρητική ανάλυση των γραμμάτων ως εικαστικές φόρμες
6	Θεωρητική ανάλυση της χρήσης της επίπεδης φόρμας και της καθοριστικής χρήσης του περιγράμματος, του μεγέθους, της θέσης της και του συνδυασμού τους
7	Σφουμάτο Λεονάρντο Ντα Βίντσι: Η τέχνη του υπαινιγμού
8	Θεωρητική αναδρομή στη γελοιογραφία (μεσαιωνικές γκραβούρες, κόμικς κ.λπ.)
9	Θεωρητική ανάλυση της εικαστικής αφήγησης (εκφραστικότητα, αλληλουχία εικόνων, χρήση εικαστικών αξιών προς επίτευξη της αφήγησης κ.λπ.)
10	Θεωρητική αναδρομή στην ανεικονική ζωγραφική
11	Ζωγραφική και μαθηματικά: Θεωρητική αναφορά στη συμβολή των μαθηματικών στη ζωγραφική, Μοντριάν, χρυσή τομή, συμμετρία, Αναγέννηση
12	Θεωρητική παρουσίαση της ζωγραφικής σε τοίχο και της διαχείρισης μεγάλων επιφανειών
13	Παρουσίαση της τεχνικής της ζωγραφικής σε τεντωμένο ύφασμα
14	Παρουσίαση της τεχνικής της ζωγραφικής με τα χέρια
15	Θεωρητική ανάλυση συνδυασμού τεχνικών, παραδείγματα

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θεωρία 4 επί συνόλου 12)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Gommbriich, E. (1998). *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- Μαρτινίδης, Π. (1991). *Comics: Τέχνη και τεχνικές της εικονογράφησης*, Αθήνα: Εκδόσεις ΑΣΕ.
- Λυμπεράκης, Α. (2002). *Η τέχνη και η επικοινωνία στις γραφικές τέχνες – Η σημειολογική προσέγγιση της αφήγησης και της εικόνας*, Τόμος 2, Πάτρα: Εκδόσεις ΕΑΠ.

Συμπληρωματικές

- Αλμπάνη, Τ. και Κασιμάτη, Μ. (2008). *Η ιστορία των τεχνών στην Ευρώπη*, Πάτρα: Εκδόσεις ΕΑΠ.
- Sabin, R. (1997). *Κόμικς ή Κόμιξ*, Μαρούσι: Εκδόσεις TERZO BOOKS.
- Lewis, J. (1960). *Τα εκφραστικά μέσα του κινηματογράφου*, Αθήνα: Εκδόσεις Καθρέπτης.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Τοπιογραφία
- Γελοιογραφία
- Αφήγηση
- Πανί, κάμποτο
- Μεικτή τεχνική

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες (Εργαστήριο)**

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων (Εργαστήριο)	
1	Εισαγωγή
2	Μελετήστε έναν καλλιτέχνη και δημιουργήστε ένα έργο βασισμένο σε αυτόν
3	Τοπιογραφία: Ζωγραφική ενός τοπίου εκ του φυσικού
4	Πάστα: Ζωγραφική με μεγάλη ποσότητα χρώματος, δημιουργία ανάγλυφης επιφάνειας
5	Ζωγραφική με γράμματα: Αντιμετώπιση των γραμμάτων ως εικαστικών φορμών-ποιοτήτων και ένταξή τους στο ζωγραφικό έργο
6	Επιτεδότητα: Ζωγραφική με επίπεδα στοιχεία, διαχείριση της ζωγραφικής επιφάνειας με «πλακάτ» φόρμες
7	Σφουμάτο: Ζωγραφική με φόρμες αλληλοδιείσδυσης, χωρίς σαφή όρια

8	Γελοιογραφία-Σκίτσο: Δημιουργία μιας γελοιογραφίας
9	Δημιουργία ζωγραφικού έργου που αποτελείται από μία ακολουθία εικόνων, οι οποίες αφηγούνται μία ιστορία ή μία φράση χωρίς κείμενο
10	Ανεικονική ζωγραφική: Δημιουργία ζωγραφικού έργου χωρίς ρεαλιστική αναφορά – Διαχείριση επιφάνειας αποκλειστικά με εικαστικές αξίες, όπως φόρμες, χρώμα, υφή, γεωμετρία, μοτίβα κ.λπ.
11	Δημιουργία ζωγραφικής σύνθεσης βασισμένης σε μαθηματικές αξίες
12	Ζωγραφική ενός τοίχου μεγάλων διαστάσεων – Ομαδική εργασία
13	Ζωγραφική έργου σε ύφασμα (π.χ. τεντωμένο-τελαρωμένο κάμποτο)
14	Ζωγραφική έργου με τα χέρια
15	Μεικτή τεχνική: Δημιουργία έργου με τη χρήση πάνω από δύο διδαχθέντων τεχνικών

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Εργαστήριο 8 επί συνόλου 12)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Μπέσης, Σ. (2001). *Βασική γραφιστική υποδομή*, 2η έκδ., Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωσταντίνος Καραμανλής (2002). *Ελληνική Πολιτική Γελοιογραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρης.

Συμπληρωματικές

- Αντωνιάδης, Κ. (2002). *Φωτογραφία*, Πάτρα: Εκδόσεις ΕΑΠ.

2.4.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στο Δ' και τελευταίο εξάμηνο η ενότητα της πρακτικής εφαρμογής στην ειδικότητα έχει άμεση επαφή με την όλη κατάρτιση των σπουδαστών. Οι καταρτιζόμενοι δοκιμάζουν να ζωγραφίσουν με διαφορετικούς τρόπους/τεχνικές μέσω συζήτησης για τα μοντέρνα/σύγχρονα κινήματα τέχνης, τα υλικά κατασκευής αλλά και τους συμβολισμούς. Η επίσκεψη σε εκθεσιακούς χώρους ζωγραφικής κρίνεται απαραίτητη, καθώς και οι συζητήσεις οι οποίες προκύπτουν γύρω από το θέμα/ιδέα της έκθεσης σε συνάρτηση με την εκτέλεση των έργων που την απαρτίζουν. Τέλος, οι καταρτιζόμενοι οργανώνουν και εκτελούν μέχρι το τέλος του εξαμήνου τη δική τους ομαδική έκθεση ζωγραφικής.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- ο Εφαρμόζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους για τη ζωγραφική τέχνη.

- Αναγνωρίζουν καλλιτεχνικά κινήματα και να αναπτύσσουν διάλογο με σκοπό την επικοινωνία των ιδεών τους μέσω συμβολισμών.
- Βελτιώσουν το ύφος της ζωγραφικής που τους ενδιαφέρει περισσότερο μέσα από ομαδικές ασκήσεις και θεματικές ενότητες.
- Οργανώνουν και να εκτελούν μια ομαδική έκθεση ζωγραφικής.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ομαδική έκθεση
- Κείμενο
- Χώρος
- Φωτισμός
- Μέσα μαζικής ενημέρωσης
- Προώθηση της έκθεσης

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1.	Εισαγωγή
2.	Οργάνωση ομαδικής έκθεσης
2.1	Αναζήτηση θέματος
2.2	Γράψιμο κειμένου
2.3	Εύρεση χώρου/ημερομηνίες διαθεσιμότητας
2.4	Εύρεση χορηγών/υπολογισμός εξόδων/εκτύπωση καταλόγου
2.5	Οργάνωση φωτισμού σε εκθεσιακό χώρο
2.6	Οργάνωση με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για την έκθεση
2.7	Προώθηση της έκθεσης σε διάφορους χώρους(π.χ. βιβλιοπωλεία αφισκοκόλληση)

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- *Πώς θα οργανώσουμε μια έκθεση τέχνης*, http://world-look.blogspot.com/2014/01/blog-post_2432.html (Ανακτήθηκε στις 16-9-2020)

Συμπληρωματικές

- Beardslay, C. (1998). *Ιστορία αισθητικών θεωριών – Από την Κλασική Αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.

2.4.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, στη μαθησιακή ενότητα «Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας» ο καταρτιζόμενος έχει αποκτήσει γνώσεις και τεχνικές δεξιότητες σε θέματα επεξεργασίας-διαχείρισης εικόνων και γραφικού σχεδιασμού, ώστε να πραγματοποιεί πλήθος από διαδικασίες εύκολα και με πολλαπλούς τρόπους. Επίσης, η εξειδίκευση των καταρτιζομένων είναι απαραίτητη σε αυξημένης δυσκολίας συνθέσεις δημιουργίας σύνθετων εικόνων/έργων με τη χρήση του κατάλληλου λογισμικού προγράμματος, τόσο σε περιβάλλον PC όσο και σε Mac. Σήμερα, στον 21ο αιώνα, στην εποχή της επικοινωνίας και της επικράτησης της ψηφιακής εικόνας, ο εκπαιδευόμενος και μελλοντικός επαγγελματίας στον τομέα της ζωγραφικής οφείλει να ενημερώνεται συνεχώς και να αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που του παρέχει το πρόγραμμα.

Προτεινόμενο λογισμικό: Adobe Photoshop ή ανάλογο.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Ξεγυρίσουν, κόψουν, μία εικόνα.
 - Κάνουν χρήση των layers σε μία εικόνα.
 - Κάνουν χρήση γραφικών, μασκών, special effect.
 - Γνωρίζουν για την τετραχρωμία, την αλλαγή των μοντέλων RGB, CMYK κ.ά.
 - Γνωρίζουν για τις χρωματικές καμπύλες.
-
- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**
 - Χρήση στρώσεων (layers)
 - Special Effects)
 - Ξεγύρισμα
 - Κάψιμο φόντου
 - Τεχνικές ψηφιακής επεξεργασίας φωτογραφίας
 - Χρήση του εργαλείου πένας

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή-σύνδεση με την ύλη του προηγούμενου εξαμήνου (Γ') – Επανάληψη

2	Αφαίρεση φόντου από εικόνα: Ξεγύρισμα, κάψιμο φόντου, χρήση του εργαλείου πέννας, διαχείριση-επεξεργασία διαδρομών κ.ά.
3	Δημιουργία και χρήση στρώσεων (layers)
4	Παραγωγή σύνθετης εικόνας
5	Εισαγωγή και εξαγωγή γραφικών
6	Δημιουργία και χρήση μασκών (masks)-καναλιών
7	Ειδικά Εφέ (Special Effects)
8	Επεξεργασία εικόνων για εκτυπώσεις/τριχρωμία-τετραχρωμία
9	Αποθήκευση και εξαγωγή αρχείων
10	Εργαλεία επιλογής τμήματος εικόνας, μετακίνησης και περιστροφής
11	Σύνθεση εικόνας από διάφορα πρωτότυπα
12	Προχωρημένες τεχνικές ψηφιακής επεξεργασίας φωτογραφίας
13	Αλλαγή χρωματικών μοντέλων: indexed, RGB, CMYK κ.ά.
14	Χρωματικός έλεγχος: Ισορροπία, χρωματικές καμπύλες
15	Μετρήσεις: Χάρακες, canvas size, image size κ.ά.
16	Εφαρμογή και άσκηση

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0, 3, 3

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

- Adobe Creative Teamς (2012). *Adobe Photoshop CS6 Βήμα προς Βήμα*, Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.

Συμπληρωματικές

- Μελενζή, Μ. και Πετρέλη, Σ. (2005). *Photoshop7. Ψηφιακά εφέ*, Αθήνα: Εκδόσεις Nexus Publications.

3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

3.1 Θεωρητική κατάρτιση

Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- Πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, ιδανικά διαδραστικός πίνακας
- Πίνακας
- Projector
- Πλήρες ηχητικό σύστημα
- Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD / LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens)

Εκπαιδευτική προσέγγιση – Τρόπος διεξαγωγής μαθήματος

- Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία, πινακοθήκες, γκαλερί και καλλιτεχνικούς χώρους, ούτως ώστε να γίνεται μια βιωματική προσέγγιση της Ιστορίας της Τέχνης.
- Παρουσίαση εργασιών σε ομάδα που θα αφορά κάποια περίοδο, κίνημα ή καλλιτέχνη. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται να γίνεται από τον εκπαιδευτή εκμάθηση συγγραφής και μεθοδολογίας εργασιών.

Εξοπλισμός και εποπτικά μέσα

- Κρίνεται απαραίτητη η χρήση υπολογιστή και η κατάλληλη σκίαση της αίθουσας, καθώς το μάθημα θα γίνεται με βίντεο προβολές και χρήση Powerpoint.

3.2 Εργαστήρια

Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Ένα εργαστήριο Ζωγραφικής Τέχνης θα πρέπει να διαθέτει τον παρακάτω βασικό εξοπλισμό:

- ✓ Καβαλέτα ζωγραφικής (1 ανά καταρτιζόμενο)
- ✓ Ξύλινα σκαμνιά (1 ανά καταρτιζόμενο)
- ✓ Καρφωτικά χειρός
- ✓ Ματσόλες μικρές και μεγάλες
- ✓ Τανάλιες τελαρώματος
- ✓ Προπλάσματα
- ✓ Πάγκους εργασίας (3-4)
- ✓ Γύψινες προτομές και σώματα αντίγραφα μουσείων, για την άσκηση του σχεδίου
- ✓ Πινακίδες σχεδίου 35 x 50 εκ. και 50 x 70 εκ. (1 ανά καταρτιζόμενο)
- ✓ Βελόνες σχεδίου
- ✓ Επιδαπέδια φωτιστικά με βάση (3)
- ✓ Κοπίδια για ξηρή χάραξη (1 σετ ανά καταρτιζόμενο)
- ✓ Κυλίνδρους εκτύπωσης (4-5)
- ✓ Εργαλεία εκτύπωσης

Για το μάθημα Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας απαιτείται η χρήση εργαστηρίου Η/Υ με λογισμικό (Software) για επεξεργασία εικόνας (Adobe Photoshop, Corel PhotoPaint ή ανάλογο).

Κάθε εργαστήριο Η/Υ που εξυπηρετεί την ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη» δύναται να είναι εξοπλισμένο με οποιαδήποτε αναλογία PC ή Macintosh, αλλά σε καμία περίπτωση με αποκλειστικά τη μία ή την άλλη κατηγορία. Ο εξοπλισμός σε υλικό (Hardware) του εργαστηρίου πρέπει να πληροί τα διεθνή standards ασφάλειας, εργονομίας και ηλεκτρομαγνητικής προστασίας. Όλα τα προγράμματα (software) που προβλέπονται από τον παρόντα Κανονισμό Σπουδών θα πρέπει να έχουν επιδειχθεί και οι καταρτιζόμενοι να έχουν τη δυνατότητα πειραματισμού και στις δύο πλατφόρμες, ώστε κατά την τελική πιστοποίηση των σπουδών τους να είναι σε θέση να επιδείξουν επαρκή γνώση αμφοτέρων.

Το μάθημα θα πρέπει να διεξάγεται σε κατάλληλα φωτισμένη αίθουσα-εργαστήριο με νιπτήρα για τον απαραίτητο καθαρισμό των πινέλων.

4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο εκπαιδευτής οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους εκπαιδευόμενους. Διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο. Είναι ο διαμεσολαβητής ο οποίος συνδέει τους καταρτιζόμενους με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Το αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τους καταρτιζόμενους για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή

διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Εφαρμόζονται όλες οι γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων κατά την διδακτική προσέγγιση των καταρτιζομένων από τους εκπαιδευτές.

Επίσης στο πλαίσιο της κατάρτισης δύναται να πραγματοποιούνται:

- Διαλέξεις από ειδικευμένους επαγγελματίες του κλάδου
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις
- Θεματικές εκθέσεις

5. Οδηγίες για τις εξετάσεις

Οι εξετάσεις αξιολογούν τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απέκτησαν οι καταρτιζόμενοι ανά μαθησιακή ενότητα (μάθημα) κατά τη διάρκεια κάθε εξαμήνου κατάρτισης και στο τέλος αυτού. Διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014) και με βάση τον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας. Σε κάθε περίπτωση, περιλαμβάνουν:

1. την εξέταση προόδου,
2. την τελική εξέταση ή/και
3. την αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύναται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Ειδικότερα, οι προαναφερθείσες τρεις (3) μορφές εξετάσεων αναλύονται αμέσως παρακάτω.

5.1 Εξετάσεις προόδου

- Σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η συμμετοχή στην εξέταση προόδου είναι υποχρεωτική για όλους τους καταρτιζόμενους. Σε περίπτωση απουσίας καταρτιζομένου από εξέταση προόδου για αποδεικνυόμενους λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας, η διοίκηση του ΙΕΚ αποφασίζει για την εξέταση του καταρτιζομένου κατά τη

διάρκεια επόμενης διδασκαλίας ή σε χρόνο και τόπο που ορίζεται για τον σκοπό αυτό σε συνεργασία με τον εκπαιδευτή.

- Οι καταρτιζόμενοι λαμβάνουν γνώση της βαθμολογίας τους με ευθύνη της διοίκησης του ΙΕΚ, η οποία μεριμνά και για τη διαχείριση ενδεχόμενων διαφωνιών.

5.2 Τελικές εξετάσεις

- Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος.
- Ο τρόπος διεξαγωγής τους για κάθε μάθημα καθορίζεται από τον Οδηγό Κατάρτισης.
- Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η διάρκεια κάθε τελικής εξέτασης είναι δύο (2) ώρες εκτός από τα εργαστήρια ή αν άλλως ορίζεται στον Οδηγό Κατάρτισης.
- Καταρτιζόμενος που απουσιάζει από τελική εξέταση μαθήματος για λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας που αποδεικνύεται από αρμόδιο δημόσιο φορέα, μπορεί μετά την υποβολή σχετικών δικαιολογητικών και απόφαση της διοίκησης του ΙΕΚ να εξεταστεί την τρέχουσα εξεταστική περίοδο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας των ΙΕΚ.

5.3 Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές

- Τα θέματα των εργασιών ορίζονται από τον εκπαιδευτή.
- Οι εργασίες δύναται να είναι ατομικές ή ομαδικές.
- Οδηγίες για τη θεματολογία των εργασιών δίνονται στον Οδηγό Κατάρτισης του μαθήματος ή/και από τον εκπαιδευτή.

6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ που ολοκλήρωσαν με επιτυχία την κατάρτισή τους και απέκτησαν τη «Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης» συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 ΚΥΑ «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» (ΦΕΚ Β' 1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων ΙΕΚ πραγματοποιείται με εξετάσεις σε θεωρητικό και πρακτικό μέρος, που διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο. Τα θέματα εξετάσεων επιλέγονται από τα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κατάλογος Ερωτήσεων) κάθε ειδικότητας, τα οποία βασίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα οδηγό σπουδών και καλύπτουν όλα τα γνωστικά αντικείμενά της.

Κατά τη δοκιμασία του θεωρητικού μέρους οι εξεταζόμενοι αξιολογούνται αν κατέχουν και είναι ικανοί να χρησιμοποιούν, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος. Οι εξεταζόμενοι καλούνται να απαντήσουν σε αριθμό ερωτήσεων που

αναφέρονται στο θεωρητικό μέρος του γνωστικού αντικειμένου κάθε ειδικότητας και αποτελούν μέρος του συνόλου των ερωτήσεων που υπάρχουν στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

Κατά τη δοκιμασία του πρακτικού μέρους αξιολογούνται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζομένου. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που επιλέγονται από τους εξεταστές από κατάλογο στοχοθεσίας πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που περιλαμβάνονται στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης της εξεταζόμενης ειδικότητας. Η εξέταση των υποψηφίων γίνεται σε εργαστηριακούς ή εργασιακούς χώρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκάστοτε εξεταζόμενης ειδικότητας.

Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, στην ειδικότητά τους, δικαιούνται όποιοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Οι εξεταζόμενοι που απέτυχαν μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς περιορισμό, οποτεδήποτε αυτές διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 2944/2014 ΚΥΑ (Φ.Ε.Κ. Β' 1098/2014), η οποία ρυθμίζει όλα τα θέματα για την πιστοποίηση αποφοίτων ΙΕΚ.

7. Υγιεινή και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010) όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015).
- Το αρ. 2 της υπ' αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015).
- Το υπ' αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο των ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».
- Την παρ. 8 του αρ. 17 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός απαραίτητος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

7.1 Βασικοί κανόνες υγιεινής και ασφάλειας

Οι εργαστηριακοί χώροι θα πρέπει επίσης να έχουν όλες τις προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία καταρτιζομένων και εκπαιδευτικού προσωπικού. Αυτές αφορούν τα απαραίτητα μέτρα και μέσα προστασίας για την υλοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων, τον κατάλληλο κλιματισμό, τα συστήματα πυρόσβεσης και την πρόνοια για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος. Επίσης, χρειάζεται εξαερισμός σε όλες τις αίθουσες, καθώς και κατάλληλος φωτισμός.

7.2 Βασικός εξοπλισμός

Βασικός εξοπλισμός πρώτων βοηθειών.

8. Προσόντα εκπαιδευτών

Οι εκπαιδευτές των προγραμμάτων σπουδών των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης διαθέτουν την αναγκαία επιστημονική συγκρότηση και επαγγελματική εμπειρία που απαιτείται για τη διδασκαλία κάθε εκπαιδευτικής ενότητας. Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών/τριών ανά μαθησιακή ενότητα είναι τα παρακάτω:

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Ελεύθερο σχέδιο

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) με ειδίκευση στη Ζωγραφική (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Γραμμικό σχέδιο

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Απόφοιτοι Αρχιτεκτονικής, απόφοιτοι ΑΣΚΤ Διακοσμητές ΑΤΕΙ, Γραφίστες ΑΤΕΙ, Γραφικών Τεχνών ΑΤΕΙ (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών με ειδίκευση στη Ζωγραφική (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Ιστορία της τέχνης

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Απόφοιτοι Σχολών Καλών Τεχνών, καθώς και απόφοιτοι Τμημάτων Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Οπτική αντίληψη

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών, απόφοιτοι ΑΤΕΙ Καλλιτεχνικών Σπουδών, Τμήμα Γραφιστικής, απόφοιτοι ΑΕΙ Αρχιτεκτονικών σχολών (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Χρωματολογία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:
Απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Τεχνική Ζωγραφικής

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:
Απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών με ειδίκευση στη Ζωγραφική (Επίπεδο 6)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνας

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:
Πτυχιούχος ΑΤΕΙ Καλλιτεχνικών Σπουδών (τμήμα Γραφιστικής: κατευθύνσεις Γραφιστικής και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών τμήμα Φωτογραφίας), Απόφοιτοι ΑΣΚΤ Απόφοιτοι ΑΕΙ Τμημάτων Ήχου και Εικόνας, Ψηφιακών Μέσων κ.λπ. (Επίπεδο 6)

Μέρος Δ΄

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ & ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

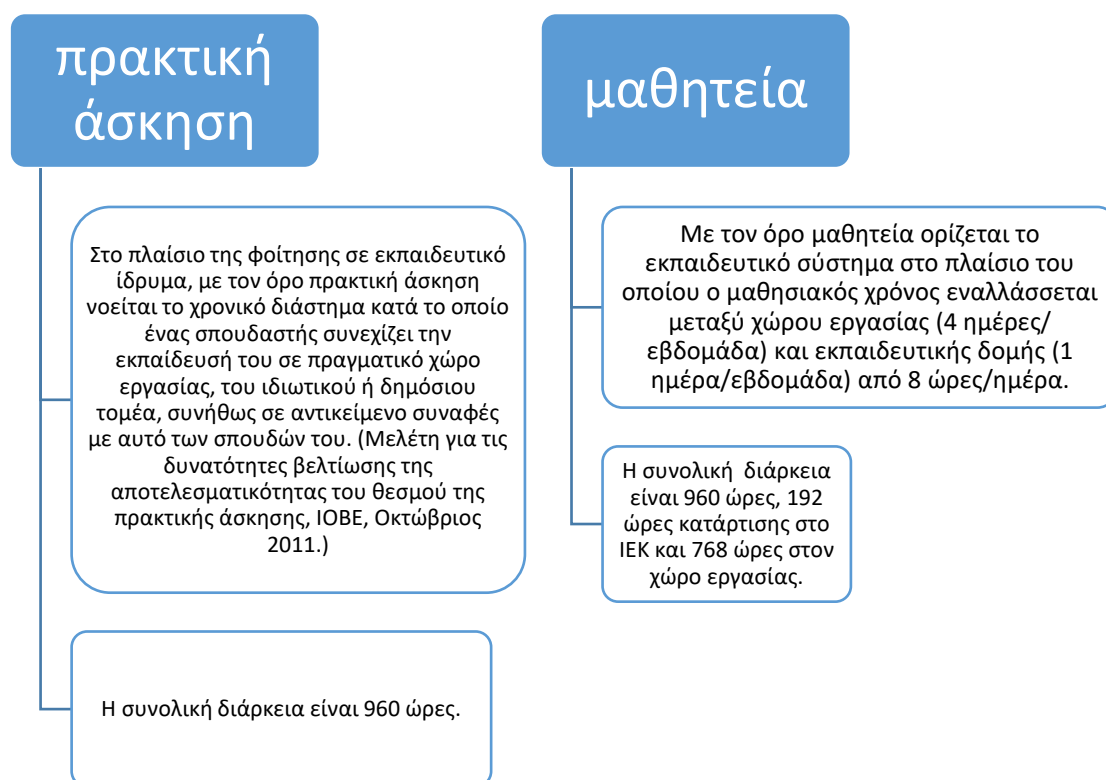
Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου πρακτικής άσκησης/μαθητείας μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Η πρακτική άσκηση ή μαθητεία συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της ο πρακτικά ασκούμενος ή ο μαθητευόμενος ανακαλεί τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσει στην πράξη και να αντεπεξέλθει στις εργασίες που του ανατίθενται. Καλείται να αναλάβει συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσει λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία του εκπαιδευτή. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των καταρτιζομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

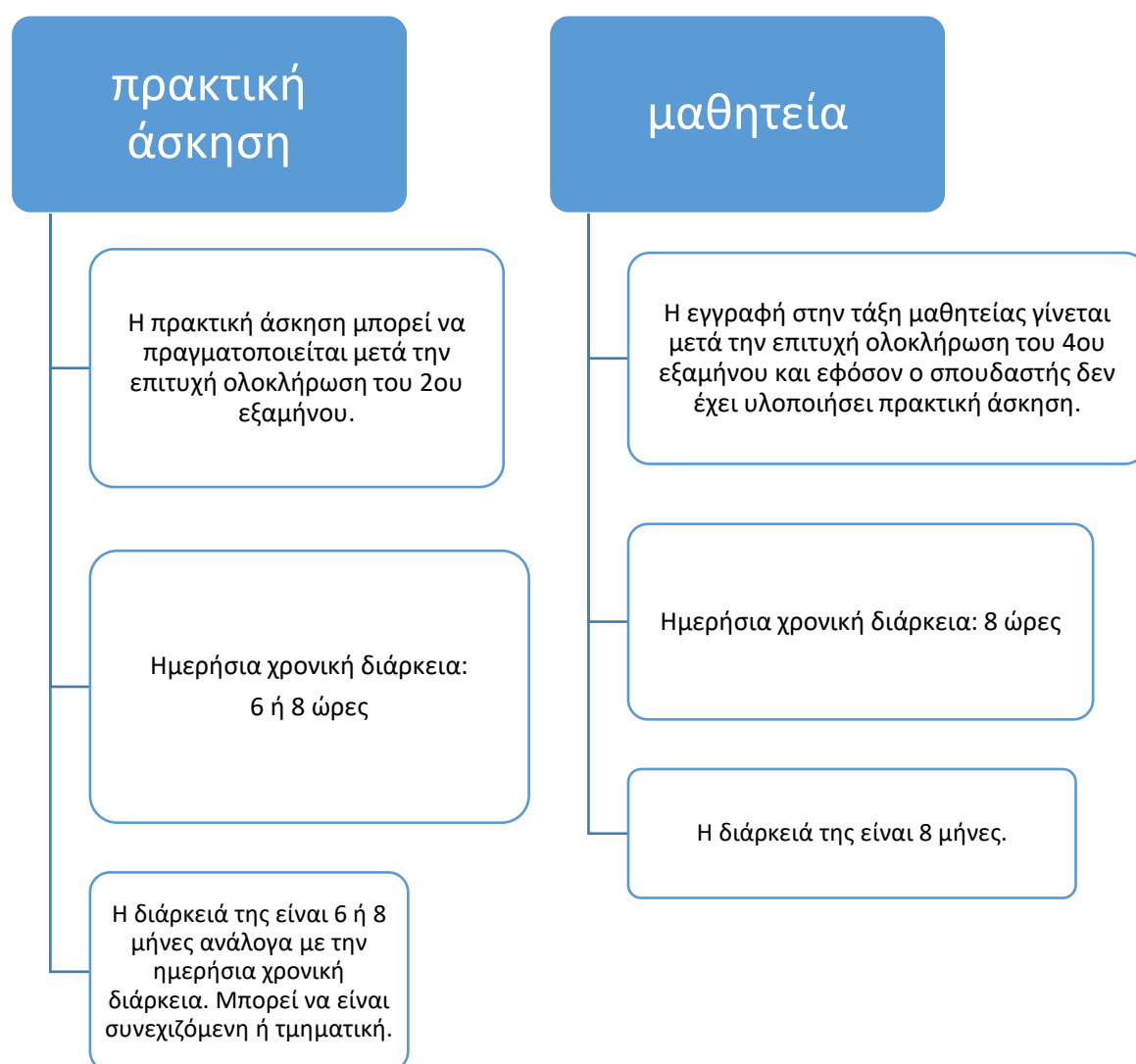
Αναλυτικότερα, η **πρακτική άσκηση ή μαθητεία** είναι **υποχρεωτική** για τους καταρτιζόμενους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και **θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης** (άρθρο 23 του Ν. 4186/2013 για την «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις»).

Ανάμεσα στην πρακτική άσκηση και στη μαθητεία υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις, οι οποίες αποτυπώνονται στο σχήμα που ακολουθεί.



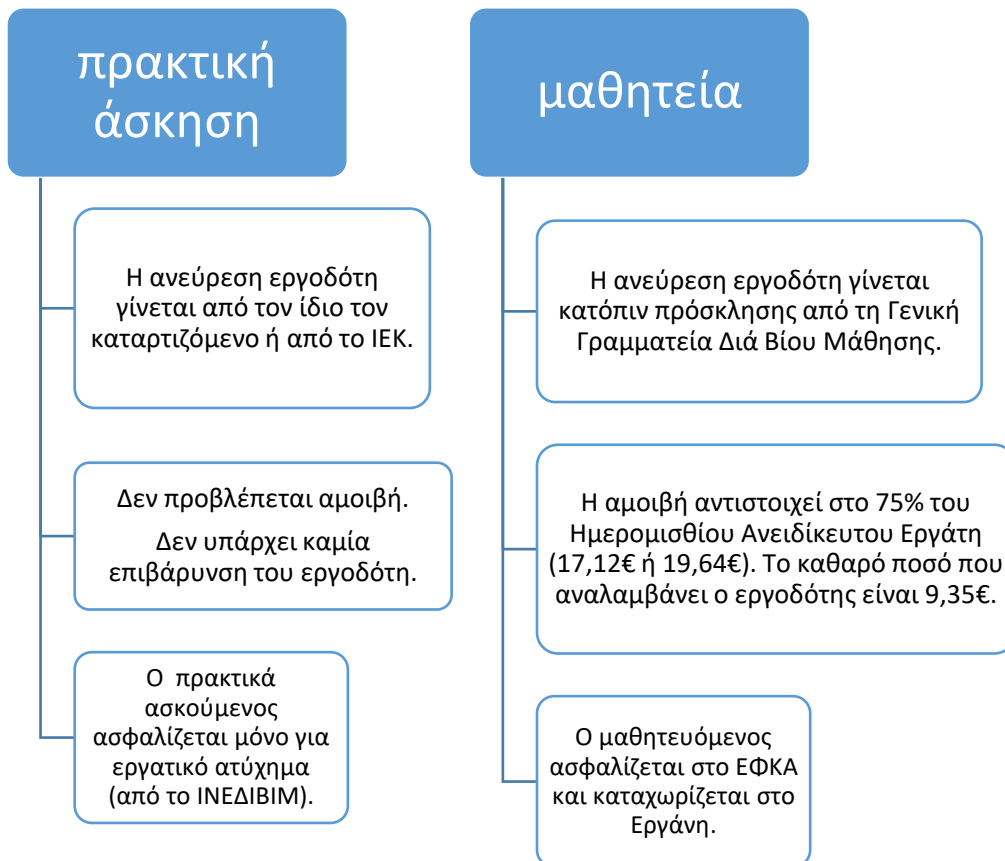
Για τη διάκριση μεταξύ μαθητείας και πρακτικής άσκησης επισημαίνεται ότι, στην περίπτωση που η άσκηση γίνεται στο σύνολό της στον χώρο εργασίας, τότε πρόκειται για πρακτική άσκηση, ενώ στην περίπτωση που η άσκηση μοιράζεται μεταξύ μίας εκπαιδευτικής ημέρας στο IEK και τεσσάρων ημερών στον χώρο εργασίας πρόκειται για μαθητεία.

Κάποιες διαφοροποιήσεις μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας διαπιστώνονται ως προς το εξάμηνο υλοποίησης, την ημερήσια χρονική διάρκεια και τη διάρκεια σε μήνες.



Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η διδασκαλία κάποιων ωρών του προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ για οποιονδήποτε λόγο, οι διδακτικές ώρες αναπληρώνονται μέχρι την ολοκλήρωση της συνολικής διάρκειας του «Προγράμματος Μαθητείας στο ΙΕΚ».

Επιπλέον οι διαφορές μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας αφορούν τον τρόπο εύρεσης εργοδότη για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, την αμοιβή και την ασφάλιση του πρακτικά ασκούμενου-μαθητευόμενου.



Κάποιες διαφοροποιήσεις διαπιστώνονται και ως προς τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του συστήματος της πρακτικής άσκησης και της μαθητείας. Αναλυτικότερα, η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της **πρακτικής άσκησης** πραγματοποιούνται από τον **Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης**, ο οποίος ορίζεται με ευθύνη του **Διευθυντή του ΙΕΚ**. Ο **Συντονιστής ΠΑ** ή/και **Επόπτης Πρακτικής Άσκησης** (κατά προτεραιότητα σχετικής ειδικότητας με την ειδικότητα των ασκούμενων, εφόσον υπάρχει) είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του ασκούμενου, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου. Τέλος, βασικός συντελεστής της πρακτικής άσκησης είναι και ο **Υπεύθυνος/Εκπαιδευτής της επιχείρησης ή υπηρεσίας** για την παρακολούθηση των ασκούμενων.

Ως προς τη **μαθητεία**, η **εκπαιδευτική δομή** –σε συνεργασία και συμφωνία με τους εργοδότες– έχει την ευθύνη της αντιστοίχισης των μαθητευομένων, με βάση το προφίλ τους, με τις προσφερόμενες θέσεις μαθητείας. Παράλληλα, στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του ΟΑΕΔ συστήνονται **Ομάδες Υποστήριξης της Μαθητείας** που έχουν την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης/συντονισμού των ενεργειών για τον εντοπισμό θέσεων μαθητείας και της υποστήριξης της τοποθέτησης σύμφωνα με την αντιστοίχιση των μαθητευομένων σε θέσεις μαθητείας. Τέλος, ο εργοδότης που συμμετέχει σε πρόγραμμα μαθητείας οφείλει να ορίσει υπεύθυνο **Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας**, ο οποίος πρέπει να διαθέτει τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και επαγγελματικά δικαιώματα για το επάγγελμα που εκπαιδεύει.

2. Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Όπως αναφέρεται παραπάνω, η πρακτική άσκηση/μαθητεία είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης, οι σπουδαστές πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 2ο εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Για την έναρξη της μαθητείας, αντίστοιχα το 4ο εξάμηνο της φοίτησής τους. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής ή μαθητείας της ειδικότητάς τους.

Ωστόσο, οι σπουδαστές των ΙΕΚ που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **120 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται απαλλάσσονται –εφόσον το επιθυμούν– από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου πρακτικής άσκησης, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986. Στην περίπτωση αυτή, τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης. Για τους σπουδαστές των ΙΕΚ που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **40 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται, αυτά προσμετρούνται στον χρόνο της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας –εφόσον το επιθυμούν–, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 [άρθρο 47, παρ. 3 του Ν. 4264/2014 (Α' 118)].

Στις περιπτώσεις απαλλαγής από την πρακτική άσκηση ή προσμέτρησης ημερομισθίων στον συνολικό χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωσή της, ο καταρτιζόμενος υποβάλλει στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1) Υπεύθυνη Δήλωση (είτε για απαλλαγή από την πρακτική άσκηση λόγω πραγματοποίησης συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης εργασίας 120 ή και περισσότερων ημερομισθίων είτε για προσμέτρηση 40 και άνω ημερομισθίων εργασίας συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης στον συνολικό χρόνο της πρακτικής άσκησης).

2) Βεβαίωση εργοδότη που να προσδιορίζει:

- I. τη σχέση εργασίας,
- II. τη χρονική διάρκεια της απασχόλησης,
- III. το σύνολο των ημερών εργασίας,
- IV. την ειδικότητα και
- V. το αντικείμενο ή τα αντικείμενα απασχόλησης του εργαζομένου.

3) Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφονται ο εργοδότης, το σύνολο των δηλωμένων ημερών απασχόλησης και η σχετική ειδικότητα εργαζομένου.

4) Σύμβαση εργασίας (προαιρετικά).

5) Ε3 Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας Πρόσληψης στον ΟΑΕΔ – από Εργάνη (προαιρετικά).

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευόμενου

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης ή μαθητείας είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους. Στη συνέχεια παρατίθενται **ενδεικτικά**¹ κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων/ μαθητευομένων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Παροχή ασφάλισης 1% για εργατικό ατύχημα.
3. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
4. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
5. Οι πρακτικά ασκούμενοι δεν πρέπει να απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

1. Τήρηση ωραρίου πρακτικής άσκησης.
2. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
3. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τον ασκούμενο κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που του ανατέθηκαν στον χώρο εργασίας.
4. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του ασκούμενου της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας. Σε περίπτωση συνεχόμενης απουσίας πέραν των 15 εργάσιμων ημερών χωρίς ενημέρωση, ο Διευθυντής του ΙΕΚ δύναται με πράξη του να διακόψει την πρακτική άσκηση.
5. Υποβολή του βιβλίου πρακτικής άσκησης μετά την ολοκλήρωσή της – συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή των πρακτικά ασκούμενων.

Στη συνέχεια, παρατίθενται ενδεικτικά κάποια από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των **μαθητευομένων**.

➤ Δικαιώματα μαθητευομένων

1. Παροχή αμοιβής του 75% του κατωτάτου ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.
2. Πρόβλεψη ασφάλισης στον ΕΦΚΑ.
3. Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 657-658 του αστικού κώδικα στις περιπτώσεις απουσίας λόγω ασθένειας.
4. Ενημέρωση με ευθύνη των εκπαιδευτικών δομών σχετικά με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

¹ Αναλυτικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην εγκύκλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με Θέμα: «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ι.Ε.Κ.)», Αρ. πρωτ.: /Κ1/146931, 18/09/2015.

5. Ενημέρωση του Διευθυντή ή του υπεύθυνου εκπαιδευτή του ΙΕΚ για τη μη τήρηση των όρων της Σύμβασης και της εργατικής νομοθεσίας.
- **Υποχρεώσεις/κώδικας δεοντολογίας για τον μαθητευόμενο στον χώρο εργασίας**
1. Τήρηση ωραρίου μαθητείας.
 2. Εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται από τους εκπαιδευτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα σπουδών Μαθητείας.
 3. Συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης σε καθημερινή βάση.
 4. Τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον εργοδότη και από τη σχετική νομοθεσία.
 5. Εμφάνιση συμβατή με τον εργασιακό χώρο.
 6. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη.
 7. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη.
 8. Αποφυγή δημιουργίας προβλημάτων σε πελάτες ή συνεργάτες του εργοδότη.
 9. Έγκαιρη ενημέρωση των υπευθύνων της εκπαιδευτικής δομής σε περίπτωση που δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία του με τον εργοδότη.
 10. Συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης της μαθητείας.
 11. Δικαιολογημένη απουσία του μαθητευόμενου κατά τη διάρκεια της μαθητείας από τον χώρο εργασίας μόνο στο πλαίσιο της κανονικής άδειας που δικαιούται ή σε περίπτωση ασθένειας.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής Άσκησης/μαθητείας

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» και η πρακτική άσκηση πραγματοποιούνται σε φορείς του δημόσιου τομέα, σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή επιχείρηση,² σε αντικείμενα αντίστοιχα της ειδικότητας του καταρτιζόμενου.

Ως προς τη **μαθητεία** οι φορείς του Δημοσίου και ο καθορισμός του αριθμού των μαθητευόμενων και σπουδαστών των δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΠΑΛ – Μεταλυκειακό Έτος – Τάξη Μαθητείας και ΙΕΚ) που δύνανται να πραγματοποιήσουν μαθητεία σε φορείς του δημόσιου τομέα αποφασίζονται με σχετική υπουργική απόφαση κάθε σχολικό έτος, η οποία δημοσιεύεται σε σχετικό ΦΕΚ.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα Ζωγραφική Τέχνη οι καταρτιζόμενοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε **τομείς** που σχετίζονται με τη ζωγραφική, τον σχεδιασμό και τη σκηνογραφία και **σε φορείς/επιχειρήσεις** όπως αίθουσες τέχνης, θέατρα, εταιρείες παραγωγής σκηνικών, θέατρα, σε **θέσεις εργασίας** ταξινόμησης και φύλαξης έργων τέχνης, βοηθού ζωγράφου και σκηνογράφου, σχεδιασμού και δημιουργίας σκηνικών, επιδιόρθωσης και

² Εξαιρούνται οι φορείς προσωρινής απασχόλησης, τα νυχτερινά κέντρα, οι φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης, τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών, καθώς και κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

μεταποίησης των επιφανειών των σκηνικών, καθαρισμού και προστασίας των επιφανειών των σκηνικών.

2.4 Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Κάθε καταρτιζόμενος που επιθυμεί να πραγματοποιήσει **πρακτική άσκηση** υποβάλλει αίτηση-δήλωση στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά με την οποία δηλώνει την υπηρεσία ή την επιχείρηση που τον έχει αποδεχτεί για πρακτική άσκηση. Ταυτόχρονα, υποβάλλει βεβαίωση με την οποία ο εργοδότης βεβαιώνει ότι αποδέχεται τον καταρτιζόμενο για πρακτική άσκηση διάρκειας 960 ωρών, δηλώνει με σαφήνεια την έναρξη και λήξη της περιόδου της πρακτικής άσκησης, περιγράφει το αντικείμενο εργασίας της επιχείρησης και το αντικείμενο της απασχόλησης του καταρτιζόμενου, καθώς και ότι αποδέχεται την εποπτεία του έργου της πρακτικής άσκησης. Ο Διευθυντής του ΙΕΚ εγκρίνει την έναρξη και το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης του καταρτιζόμενου, εφόσον κατά την κρίση του διαπιστώνει ότι ο καταρτιζόμενος θα απασχολείται σε θέματα της ειδικότητάς του. Επιπλέον, ο Διευθυντής λαμβάνει υπόψη του ότι η επιχείρηση διαθέτει τα αναγκαία χαρακτηριστικά για την απρόσκοπτη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της έδρας του ΙΕΚ φοίτησης. Δύναται να πραγματοποιείται και σε απομακρυσμένες περιοχές, ειδικά για ειδικότητες σχετικές με τον τομέα του τουρισμού, εφόσον διασφαλίζονται τεκμηριωμένα οι όροι παρακολούθησης και εποπτείας της και των σχετικών διατάξεων.

Επίσης, ο ασκούμενος δύναται να αλλάξει εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.

Οι καταρτιζόμενοι των Δημόσιων ΙΕΚ υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ως υποψήφιοι για συμμετοχή στο ΙΕΚ όπου πραγματοποιείται πρόγραμμα μαθητείας στην ειδικότητά τους, κατόπιν σχετικής δημόσιας πρόσκλησης της ΓΓΕΕΚ & ΔΒΜ.

Ο ανώτατος αριθμός μαθητευομένων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την επιθεώρηση εργασίας.

Η τοποθέτηση των μαθητευομένων στους φορείς που προσφέρουν τις θέσεις μαθητείας γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή του ΔΙΕΚ στο οποίο θα λειτουργήσει Τμήμα Μαθητείας.

3. Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο

Ο εργοδότης της επιχείρησης που συμμετέχει σε Πρόγραμμα Μαθητείας ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας». Αυτός αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του εκπαιδευόμενου και την ανατροφοδότηση του υπεύθυνου εκπαιδευτή στην εκπαιδευτική δομή μέσω του οποίου ο μαθητευόμενος συμμετέχει στο Πρόγραμμα (ΚΥΑ Αριθ. 26385, Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, Τεύχος Β' 491/20.02.2017).

Αναλυτικότερα, ο εκπαιδευτής είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (IEK) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτή. Επιπλέον, ο ρόλος του αφορά την προσφορά συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του μαθητευόμενου.

Σημαντική υποχρέωση του εκπαιδευτή –με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση της μαθητείας– είναι η συνεργασία με τον μαθητευόμενο για τη **συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης** σε εβδομαδιαία βάση.

4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Οι εργοδότες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της μαθητείας και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:³

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευόμενους.
- Τήρηση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση του μαθητευόμενου για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και ομαλή ένταξή του στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στον μαθητευόμενο.
- Τήρηση των όρων της Σύμβασης μαθητείας και των όρων που αναγράφονται στη Συμφωνία μάθησης (learning agreement).
- Συμπλήρωση του ειδικού εντύπου Ε3.5.-αναγγελία Πρακτικής Άσκησης, καθώς και όλων των μεταβολών στοιχείων των πρακτικά ασκούμενων στο ΠΣ Εργάνη (Άρθρο 3 και 4, ΦΕΚ 3520/Β/19-09-2019).

5. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ

Όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο Δ.1., το «Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ» –συνολικής διάρκειας 960 ωρών– αποτελείται από δύο μέρη: 1) Το «Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ», το οποίο περιλαμβάνει 192 ώρες κατάρτισης, και 2) το «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας», διάρκειας 768 ωρών.

Στο πλαίσιο του *Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων ΙΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο

³ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, βλ. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας (ΦΕΚ 491Β'/20-2-2017).

αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι μαθητευόμενοι καλούνται να καλλιεργήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η τάξη μαθητείας αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Σε αυτή την κατεύθυνση το «**Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ**» για την ειδικότητα «**Ζωγραφική Τέχνη**» ενδεικτικά περιλαμβάνει τις παρακάτω μαθησιακές ενότητες:

Πίνακας: Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ

A/A Μαθησιακής ενότητας	Τίτλος μαθησιακής ενότητας
1	Επαγγελματικό περιβάλλον/δεοντολογία επαγγέλματος
2	Επικοινωνιακές δεξιότητες/διαχείριση συγκρούσεων
3	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία
4	Αειφόρος ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος
5	Βασικές αρχές λειτουργίας των επιχειρήσεων
6	Δημιουργία πρωτότυπου ζωγραφικού έργου
7	Δημιουργία αντιγράφου έργου τέχνης
8	Δημιουργία σχεδίων και μακετών σκηνικών
9	Υλικά, τεχνικές, μέσα
10	Αρχές σχεδιασμού, χρωματολογίας/πρακτικές εφαρμογές
11	Ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας
12	Προπαρασκευαστική ζώνη προγράμματος

Η βαρύτητα που δίνεται σε κάθε μαθησιακή ενότητα εξαρτάται από τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητευομένων όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε εβδομάδα του προγράμματος μαθητείας με στόχο την υποβοήθηση της επαγγελματικής τους ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα, **οι μαθησιακές ενότητες 1-5 αφορούν οριζόντιες δεξιότητες** και λειτουργούν εισαγωγικά στο Πρόγραμμα Σπουδών όλων των ειδικοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη και το εύλογο χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για την προσαρμογή των μαθητευομένων στο περιβάλλον εργασίας. Παράλληλα, οι οριζόντιες θεματικές ενότητες λειτουργούν επικουρικά στην προσαρμογή των μαθητευομένων, καθώς σχετίζονται με την επαγγελματική συμπεριφορά και δεοντολογία, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τις κοινωνικές δεξιότητες,

όπως οι δεξιότητες επικοινωνίας και η διαχείριση συγκρούσεων, ενώ ταυτόχρονα προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη και καλλιεργούν την επιχειρηματική κουλτούρα. Πρόκειται, επομένως, για δεξιότητες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό όλων των ειδικοτήτων και συνάδουν με τις βασικές αρχές του σύγχρονου παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης.

Οι μαθησιακές ενότητες 6-10, που αφορούν την ειδικότητα «Ζωγραφική Τέχνη», λειτουργούν συμπληρωματικά των Προγραμμάτων Μάθησης στον χώρο εργασίας και με αυτόν τον τρόπο ο εκπαιδευτής του ΙΕΚ καθίσταται πολύτιμος αρωγός στο έργο του εκπαιδευτή της επιχείρησης. Οι εν λόγω μαθησιακές ενότητες δημιουργήθηκαν με βάση τα υφιστάμενα ή συναφή επαγγελματικά περιγράμματα και τα προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με την τράπεζα θεμάτων των εξετάσεων πιστοποίησης και καλύπτουν το εύρος του αντικειμένου/ειδικότητας.

Η ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας διατρέχει οριζόντια όλες τις μαθησιακές ενότητες και αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο της μαθητείας, καθώς συνδέει άμεσα την κατάρτιση με το πραγματικό εργασιακό περιβάλλον και κατ' επέκταση το έργο του εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας με το έργο του Εκπαιδευτή ΙΕΚ. Έτσι, κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο της **ευέλικτης ζώνης υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας** προβλέπεται χρόνος που αφορά το Πρόγραμμα Μάθησης στον εργασιακό χώρο το οποίο έχει μόλις προηγηθεί, ώστε ο Εκπαιδευτής του ΙΕΚ να διερευνήσει τις ανάγκες των αποφοίτων, να επιλύσει προβλήματα και απορίες που ανέκυψαν, να υποστηρίξει τους μαθητευόμενους στις ενδεχόμενες δυσκολίες, να συνδέσει την εμπειρική μάθηση με τη θεωρία, να εισαγάγει νέα στοιχεία/γνώσεις που σχετίζονται με την ειδικότητα ή να εξειδικεύσει περαιτέρω στοιχεία των προτεινόμενων μαθησιακών εννοιών.

Τέλος, στο πλαίσιο της ολιστικής υποβοήθησης των μαθητευόμενων για την ένταξή τους στον εργασιακό βίο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του «Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ», προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών και μία **προπαρασκευαστική ζώνη για τις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης** που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η αρτιότερη προετοιμασία των μαθητευόμενων για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα ώστε όλες οι εκπαιδευτικές διαδικασίες που διενεργούνται κατά τη διάρκεια του έτους μαθητείας να βρίσκονται σε άμεση σύνδεση και συλλειτουργία με το πλαίσιο και τις διαδικασίες πιστοποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΙΕΚ

Α) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ

Όνοματεπώνυμο:	
Ημερομηνία γέννησης:	
Τόπος γέννησης:	
Τόπος κατοικίας: (οδός, αριθμός, Τ.Κ., περιοχή)	

ΤΟΜΕΑΣ:	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:	
ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:	
ΛΗΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:	

Β) ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

--

Γ) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ:			
Οδός:		Αριθμός:	
Περιοχή:		Τ.Κ.	
ΑΦΜ:			
Τηλέφωνο:		E-mail:	

Υπεύθυνος/η εργοδότη/τριας:

.....
ΣΦΡΑΓΙΔΑ/ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
Δημιουργήστε ένα πρωτότυπο ζωγραφικό έργο δώστε έμφαση στην απόδοση του αναλογικού σχεδίου, προσέξτε τη χρήση του χρώματος αποδίδοντας χρωματικές σχέσεις αντιθέσεων και αρμονιών.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ
Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						
Αφού μελετήσετε σε βάθος ένα έργο τέχνης και αναγνωρίσετε τις ιδιαίτερες τεχνικές του καλλιτέχνη-δημιουργού του, δημιουργήστε ένα αντίγραφο του έργου αυτού. Δώστε έμφαση στη μεταφορά του ύφους, του χρώματος και της σύνθεσης του εν λόγω έργου. Χρησιμοποιώντας την τεχνική του κανάβου, δημιουργήστε ένα αντίγραφο του ίδιου	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

έργου σε σμίκρυνση και ένα σε μεγέθυνση.						
--	--	--	--	--	--	--

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
<p>1. Δημιουργία υποστρωμάτων ζωγραφικών επιφανειών για να δεχτούν α) λαδομπογιές, β) ακριλικά, γ)μεικτές τεχνικές.</p> <p>2. Δημιουργία αντίγραφου Αναγέννησης με την τεχνική του σφουμάτου.</p> <p>3. Δημιουργία video art 5 sec</p>	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

--	--	--	--	--	--	--

<p>1. Δημιουργία έργου με συμβολικό χαρακτήρα με χρωματικές αντιθέσεις.</p> <p>2. Τρόποι στησίματος ενός εικαστικού γεγονότος.</p> <p>3. Έργο 3d με γύψο ή πηλό</p>	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--	--	--	--	--	--	--

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
----------------	-----------------------------------	--	--	--	--	--

<p>Δημιουργία μακετών και σχεδίων σε συγκεκριμένο θεατρικό έργο.</p>	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας									
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>	
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>	
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>			<input type="checkbox"/>	
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας									

Ημερομηνία/...../.....	
Ο/Η Μαθητεύομενος/η στον χώρο εργασίας	Ο/Η Εκπαιδευτής/τρια στον χώρο εργασίας
(Υπογραφή)	(Υπογραφή)

Βιβλιογραφικές αναφορές

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (2013).

Γλωσσάρι. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από

<http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα

Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (2020).

Οδηγοί Κατάρτισης ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013. Ανακτήθηκε 15

Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi->

[spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013](http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013)

Γούλας, Χ. και Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση,*

Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις,

Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. και Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών*

Περιγραμμάτων, Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. και

Παπαευσταθίου, Κ. (υπό έκδοση). *Προδιαγραφές Εκσυγχρονισμένης*

Μεθοδολογίας, Προτύπων και Εργαλείων Εκπόνησης Επαγγελματικών

Περιγραμμάτων και Πλαισίων Προγραμμάτων.

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων,* Αθήνα:

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης

Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020,

από <http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%>

94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%
CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf

Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Kopnov, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. and Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context, *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117.
doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117

Mansfield, B. and Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*, European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29- July 3 2009 (pp. 183-188), Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Σχετική Εθνική Νομοθεσία

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 3520/Β/19-9-2019). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)*.

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 491/Β/20-2-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 26385/2017. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ Αριθ. Κ1/54877/2017, (ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017).*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 193/Α/17-9-2013). Νόμος Υπ' Αριθ. 4186/2013. *Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Εγκύκλιος Πρακτικής Άσκησης Αριθ. Κ1/146931/18-09-2015. *Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).*